

ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ಪಂಚವಟಿ ರಾಮಾಯಣ

ಲೇಖಕರು :
ಚಿಕ್ಕಚೌಡಯ್ಯ ನಾಯ್ಕ

ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ಪಂಚವಟಿ ರಾಮಾಯಣ

ಲೇಖಕರು:

ಚಿಕ್ಕಚೌಡಯ್ಯ ನಾಯ್ಕ

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಕನ್ನಡ ಭವನ, 2ನೇ ಮಹಡಿ, ಚಾಲುಕ್ಯ ವಿಭಾಗ
ಜೆ.ಸಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560002
ದೂ: 080-22113146
e-mail : kybabangalore@gmail.com

MUDALAPAYA YAKSHAGANA, PANCHAVATI RAMAYANA:
written by Sri. ChikkaChowdaiah Nayak, Published by Karnataka
Yakshagana Academy, 2nd Floor, Kannada Bhavana, J.C.Road,
Bengaluru - 560002

ಈ ಆವೃತ್ತಿಯ ಹಕ್ಕು :

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ.ಸಿ. ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮುದ್ರಿತ ವರ್ಷ : ೨೦೨೧
ಪ್ರತಿಗಳು : ೩೦೦
ಪುಟಗಳು : viii + ೬೪
ಬೆಲೆ : ರೂ ೫೦.೦೦

ಪ್ರಕಾಶಕರು:

ಎಸ್.ಹೆಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಬೆಂಗಳೂರು.

ಲೇಖಕರು:

ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕಚೌಡಯ್ಯ ನಾಯ್ಕ
ಹೊಸ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ ಗ್ರಾಮ,
ಟಿ.ನರಸೀಪುರ ತಾಲೂಕು,
ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ
ಮೊ : ೮೬೯೪೦-೨೯೬೬೧

ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ

- ೧) ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು
- ೨) ಸಿರಿಗನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಮಳಿಗೆ, ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಆವರಣ,
ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ.ಸಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮುದ್ರಕರು :

ಎಂ.ಎಸ್. ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್
ನಂ. ೪/೧, ೨ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಕಾವೇರಿಪುರ, ಕಾಮಾಕ್ಷಿಪಾಳ್ಯ
ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೨೯ ಮೊ. ೯೮೮೬೩೫೫೨೨೮

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತು

ಯಕ್ಷಗಾನವು ಮೂಡಲಪಾಯ ಹಾಗೂ ಪಡುವಲಪಾಯಗಳೆಂದು ಎರಡು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಡುವಲಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳು ಮೂಡಲಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮೂಡಲಪಾಯದ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತವಾಗುವಂತೆ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸತ್ಪ್ರಸಂಪನ್ನವಾದ ಕಲಾಪ್ರಕಾರವೊಂದು ಅಳವಡಿಸಿ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕಾದುದು ಕಲೆಯ ಉಳಿವು ಬೆಳೆವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದವರಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಮಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲಾಸಕ್ತರಲ್ಲಿ ಈಗೀಗ ಅಂಥ ಕಳಕಳಿ ಮೂಡಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಮೂಡಲಪಾಯ ಪ್ರಕಾರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಯಥಾಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಲಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರಾಂಜಲವಾಗಿ ನಿವೇದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಲಪಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾಗವತರಾದ ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕಚೌಡಯ್ಯ ನಾಯ್ಕ ಅವರು ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಗವತಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕಾದವರು ಆರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕರಗತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಭಾಗವತಿಕೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲು ತುಂಬ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದೆಂಬುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಚಿಕ್ಕಚೌಡಯ್ಯ ನಾಯ್ಕ ಅವರಿಗೂ, ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಎಂ.ಎಸ್.ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್ ಅವರಿಗೂ, ಲಿಪಿಕರಣಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ಶ್ರೀಮತಿ ವನಜಾಕ್ಷಿ ಬಿ.ಎಸ್. ಅವರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಅಕಾಡೆಮಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿಸಿದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಚ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಇವರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಕಲಾಸಕ್ತರು ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನಂ ಗೆಲ್ಲೆ!

ಪ್ರೊ|| ಎಂ.ಎ. ಹೆಗಡೆ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಲೇಖಕರ ಮಾತು

ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕಲಾವಿದನಾಗಿ, ಭಾಗವತನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಐರಾವತ, ಲವಕುಶರ ಕಾಳಗ, ಅಂಗಧ ಸಂಧಾನ, ಕರಿಭಂಟನ ಕಾಳಗ, ಪಂಚವಟಿ ರಾಮಾಯಣ - ಹೀಗೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಂಠಸಿರಿಯನ್ನು ಮೆರೆದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಗುರುವೂ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಕ್ಷಗಾನವಲ್ಲದೆ ರಾಜಾ ವಿಕ್ರಮ ಮಾಂಧಾತ, ಪುರೂರವದಂತಹ ಕಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟ ಹರಿಕಥಾ ಕಲಾವಿದನೂ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಹೇಮಾಂಬಿಕ ಕೃಪಾ ಪೋಷಿತ ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಗುರುಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಅಳಿದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮುಂದಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲಿ ಲಕ ಕಲಿಯುವ ಹಾಗೂ ಕಲಾಸಕ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ಗುರುಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲಕ ಹಿರಿಯ ಭಾಗವತರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಲಾಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನವು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯಲು ಕಾರಣಕರ್ತವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮೂಲಕ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಹಂಬಲ. ಇದು ಯಕ್ಷಗಾನ ಭಾಗವತರಿಗೆ, ಕಲಾವಿದರಿಗೆ, ವಾದ್ಯ ಪರಿಕರ ನುಡಿಸುವವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ನನ್ನ ಗ್ರಾಮದ ಹಲವು ಭಾಗವತರಿಗೆ, ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳು. ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಯನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ.

- ಚಿಕ್ಕಚೌಡಯ್ಯ ನಾಯ್ಕ

ಹೆಮ್ಮಿಗೆ, ಟಿ. ನರಸೀಪುರ

ತಾಲೂಕು, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

ದೂ : ೮೬೯೪೦೨೯೬೬೧

ಪರಿವಿಡಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತು

ಲೇಖಕರ ಮಾತು

ಪಂಚವಟಿ ರಾಮಾಯಣ

“ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು”

೧-೫೯

೬೧-೬೪

ಪಂಚವಟಿ ರಾಮಾಯಣ

ಪಾತ್ರಗಳು

ರಾಮ

ಸೀತೆ

ರಾವಣ

ಮಂಡೋದರಿ

ಶೂರ್ಪನಖಿ

ಸುಗ್ರೀವ

ಪಂಚವಟಿ ರಾಮಾಯಣ

||ಶ್ರೀ ಶುಭಮಸ್ತು||

ಶ್ರೀ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ಪ್ರಸನ್ನ

ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಶಶಿವರ್ಣಂ ಚತುರ್ಭುಜಂ |
ಪ್ರಸನ್ನ ವದನಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ಸರ್ವ ವಿಘ್ನೋಪಶಾಂತಯೇ ||

ಗಣಪತಿಸ್ತುತಿ

ಅಗಚಾನನ ಪದ್ಮಾರ್ಕಂ ಗಚಾನನಮಹರ್ನಿಶಂ |
ಅನೇಕದಂ ತಂ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಏಕದಂತಮುಪಾಸ್ಮಹೇ ||

||ವಿಷ್ಣು ಸ್ತೋತ್ರಂ||

ವಿಷ್ಣು ಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ನೇ ಶೀಂಕವಾರ್ಣಂ
ಮಹೀತಿಲೇ ಅನೇಕ ರತ್ನ ಸಂಭೂತೇ
ಭೂಮಿ ದೇವಿ ನರ್ಮ ನಮಸ್ತು ತೇ

ಪ್ರಥಮ ಪದ (ತೆರಪದ)

ದೇವ-ದೇವ ದೇವಸರ್ವ ಭಾವವ | ಅನಿವಿದ ಈರು
ವರೆಯು - ನಾನ ಬಗೆಯು = ಪುಷ್ಪಗಳ ತರಲು
ಅನಿವಿಂದ-ಈರುವಿಯ್ಯು-ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕುಲ್ಲಿಯು
ಸಿಕ್ಕಿದಬ್ಬಗವ-ಸುಕಮುರುಯುಕ್ಕ
ರಕ್ಕ ಸರಮದವ-ಸೂಕಮರೆಯುತ

- ಪದ** : ಏನು ಹೊಡೆಯಿತು! ಮಾರಿ ತಂಗಿ ನಿನಗೆಂತ
ದಾನವರಸ ಅರಸ ಬೆಸ ಗೊಂಡ ನಸುನಗುತ||
- ರಾವಣ** : ತಂಗಿ ಶೂರ್ಪನಖಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದೆಯಲ್ಲಾ;
ಈಗ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು; ಮರೆ ಮಾಚದೆ ಹೇಳುವಳಾಗು.
- ಪದ** : ಊನವನ ತಂದೆ ಗುಳವಂಶಕ್ಕೆ ನೀನು | ಮಾನ ಭಂಗವನೆಸಗಿದವನ
ಪೇಸರೇನು||
- ರಾವಣ** : ತಂಗೀ ಈಗ ನಿನಗೆ ಆಗಿರುವ ಅವಮಾನವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲಕ್ಕೆ
ಕೊರತೆ ಬಂದಿರುತ್ತೆ.
- ಪದ** : ದಶರಥ ಸುತಾರಾದ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ವೀರರಿಬ್ಬರಿಗೆ
ವಸುಧೆಯೊಳಗಿದಿರಿಲ್ಲ; ನೋಡಿದರೆ ಬಾಲಕರು ಅಸಮ ಸಾಹಸರು ಕೇಳಿಲ್ಲ||
- ಶೂರ್ಪನಖಿ** : ಅಣ್ಣ ಲಾಲಿಸು; ಯಾರು ದಶರಥನ ಮಕ್ಕಳಂತೆ, ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ
ರಂತೆ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವೀರಾದಿ ವೀರರಿಲ್ಲ
ಅಗ್ರಜನೆ.
- ಪದ** : ರಾಮನೆಂಬಾತನಿಗೆ ರಾಜಿಸುವಳೋರ್ವಸತಿ| ಕಾಮನಾರಗಿಣಿಯಂತೆ
ತರುಣೆ| ಕಾಮಿನಿಯು ಕಂಡು ಮರುಳಾರದರ್ಯಾ ರುಂಟ್ಯು|
ಭೂಮಿಯೊಳಗಿದಿರಿಲ್ಲ ಅವಳಿಗೆ ||
- ಶೂರ್ಪನಖಿ** : ಅಗ್ರಜನೆ ರಾಮನಿಗೆ ಸೀತೆ ಅನ್ನುವುದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಡತಿ ಇರುತ್ತಾಳೆ.
ಒಳ್ಳೆ ಮನ್ಮಥನ ಮುಂಗೈಲಿರುವ ಗಿಣಿಯಂತೆ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ನಾನೇನು
ಹೇಳಲಿ.
- ಪದ** : ನಾಗವೇಣಿಯ ಕಂಡು| ಸೈರಿಸದೆ ಮನಸು ನಿನಗಾಗಿ | ಕೈಯಿಕ್ಕಿದೆನು
ಸತಿಗೆ ಆಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆಂಬ ಹುಡುಗು| ಎನ್ನರೆಡು ಮೂಲೆ, ಮೂಗು ಸಹ
ಕುಯ್ದನು ರಣ ಶೂರ||

ಶೂರ್ಪನಖಿ : ಆ ಸೀತೆಯ ರೂಪಿಗೂ ನಿನಗೂ ಎಣಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಿನಗೆ ತಂದು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಸ್ತ್ರೀ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟೆ ಆಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಈ ಅವಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ.....ಕಾಣೋ ಅಣ್ಣಾ, ಉರಿ ಸೈರಿಸಲಾರೆ.

ಪದ : ಖಿರದೂಷಣಾದಿಗಳ ಸಂಹರಿಸಿ ಪಂಚವಟಿ ವರ ದಂಡ ಕಾರುಣ್ಯದಡೆಯಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲಸಿರುವ ನಮ್ಮವರವೆಲ್ಲ ಯಮ! ಪುರಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದನಾ ರಾಮ||

ಶೂರ್ಪನಖಿ : ಅಣ್ಣಾ ನನಗೆ ಅವಮಾನವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಕಾಳಗ ಮಾಡಿದರು ಆಗ ರಾಮನು ಖಿರದೂಷಣ ತ್ರಿಶರೀರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಪಂಚವಟಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುತ್ತಾನೆ ಅಣ್ಣಾ.

ಪದ : ದಾನವರ ಸಂಹರಿಸಿ ನಮ್ಮವರ ಹೊಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದಾನಗಳ ಕೂಟ್ಟು ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಯೇನು ಹೋದರು! ಹೋಗಲೆಂತಾದಡಗಲಾ! ಮಾನಿನಿಯ ತರಬೇಕು ಸಿದ್ಧ||

ಶೂರ್ಪನಖಿ : ಅಗ್ರಜನೆ ಕೇಳು ಆ ಪಂಚವಟಿ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಭೂಮಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ದಾನ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಎನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಆ ಸೀತೆಯನ್ನು ತಂದೇ ಮುಗಿಯಬೇಕು.

ಪದ : ಅಂಥಾ ಚಲುವೆಯೇನೆ ಜಾನಕಿ ದೇವಿ ಅಂತಾ ಚಲುವೆಯೇನೆ! ಕಾಂತೆ ಜಾನಕಿ ದೇವಿ ಕಾಂತೆಯೊರೂಳ ಮಂಡೋದರಿಗಿಂತ ಸೊಬಗುಳ್ಳ ||

ರಾವಣ : ತಂಗಿ ನೀನು ಹೇಳಿದ ಸೀತೆಯು ನಮ್ಮ ಸತಿ ಮಂಡೋದರಿಗಿಂತಲೂ ಚಲುವೆಯಾಗಿರುತ್ತಾಳೆಯೆ? ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಮ್ಮ ಶೂರ್ಪನಖಿ.

ಪದ : ತರಬೇಕು ತರುಣಿಯಳಿ ಕಾಮನ ಮುಂಗೈ ಅರಗಿಣಿ ಯಂತಿಹಳು! ಸ್ಮರನ ಶಿಂಗಾಡಿ ಪುರ್ಬಿನ ನೆರೆಮಲ್ಲಿಗೆ | ಪರಿಮಳಿಸು ಮೈಯವರ ಕರಿಗಮನೆಯ||

ಶೂರ್ಪನಖಿ : ಅಗ್ರಜನೆ ಕೇಳು ಆ ಸೀತೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ರತಿ ರೂಪವನ್ನು ದಿಕ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ ಅಣ್ಣಾ, ಇನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ : ಪನ್ನಗನಿಭವೇಣಿಯ ಪಂಕಜಯಪಳ್ | ಗನ್ನ ಕನ್ನಡ ಜಾಣೆಯ ಪೊನ್ನ ಪುತ್ತಳಿ ಬೊಂಬೆಯಂತೆ ರಾಮನ ಕೈಯ್ಯನ ಕವಡಿ ಕದಪಿನ ಕಡು ಸುಪು ವೀಣೆಯ ||

ಶೂರ್ಪನಖಿ : ಅಣ್ಣಾ, ಆ ಸೀತೆಯು ಮನುಷ್ಯರಂತಲೂ, ಚಿನ್ನದ ಬೊಂಬೆಯಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತ, ಒಳ್ಳೆ ಜಾಣೆಯಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅಗ್ರಜನೆ ಕೇಳು.

ಪದ : ಕಿರು ನಗೆ ಮೊಗ ಧ್ವಜಿಯ| ಅವಣ್ಯ ಭಾಸ್ಕರ ಕೋಟಿ | ನಿಭತೇಜಯ ವರ ಕುಂಭ ಕುಚದೊಳಗಿದರ್ ಲಲಿತ| ಕೇಸರಿ ಮಧ್ಯ ಶರಭ ವಚನೆ ಶುಭ ಕನೈಯ ತರಬೇಕು ||

ಶೂರ್ಪನಖಿ : ಅಣ್ಣಾ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕುಲಕ್ಕೆ ಶಿಖಾಮಣಿಯಾದ ಸೀತೆಯನ್ನು ತರದೆ ಇದ್ದ ಮೇಲೆ ನೀನು ಬದುಕಿದ್ದು ಸಾರ್ಥಕವಿಲ್ಲ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತರಬೇಕು ಅಗ್ರಜನೆ.

ಪದ : ತಂಗಿಯ ಸವಿ ನುಡಿಯಂ| ಕೇಲ್ದಂಗ ಚೌಸ್ತವ ತಾಗಿ ರಾವಣ ಭ್ರಮೆಗೊಳಿ ತಂ| ಅಂಗಲೆ ಮಂಡೋದರಿಗಿದ | ಸಾಂಗದಿ ತಾಪೇಳಿ ಸತಿಗುಸುರಿದನು||

ರಾವಣ : ತಂಗಿ ಶೂರ್ಪನಖಿ ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಗಲಿ, ನೀನು ನಿನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡು ಯಾರಲ್ಲಿ ಚಾರಕ-ನಮ್ಮ ಸತಿ ಮಂಡೋದರಿಯನ್ನು ಬರ ಮಾಡು.

ಪದ : ಜನಕ ನಂದನೆಯಂತೆ| ಸೀತೆಯೆಂಬುವಳಂತೆ| ಘನ ಸೊಬಗಿ ನವಳಂತೆ| ರಾಘವನ ಕಾಂತೆ||

ರಾವಣ : ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಯಾರೋ ರಾಮನ ಹೆಂಡತಿ ಸೀತೆಯಂತೆ ಆಕೆಯು ಬಹಳ ರೂಪವತಿಯಂತೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನ್ನ ತಂಗಿ ಶೂರ್ಪನಖಿ ಹೇಳಿದಳು ನೀನು ಹೋಗಿ ಆ ಸೀತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬಾ ಅನ್ನುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ನೀನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀಯಾ.

ಪದ : ತರಲು ಪೋಪೆನು ನಾನು | ತಂದರವಳು ನೀನು ಯರಕ ವಾಗಿರುವ
ಬಗೆ ಪೇಳ ಬೇಕೆನೆಗೆ ||

ರಾವಣ : ಕೋಮಾಲಾಂಗಿ ನಾನೇನೊ ಆ ಸೀತೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆ. ಅವಳೂ
ನೀನೂ ಬೆರೆದುಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ
ಮನೋಗತವೇನು?

ಪದ : ತರವೆಲ್ಲ ಕಾಂತಾ ತರವಲ್ಲಾ ||ಪ|| ತರವೆಲ್ಲಾ ಇದು ಲೋಕ ಮಾತೆ
ಜಾನಕಿಯು ತರುವೆನ್ನುತ ಪೋಗುವದು ಆ ಸತಿಯು||

ಮಂಡೋದರಿ: ರಮಣನೆ ಲಾಲಿಸು. ಆ ಲೋಕ ಜನನಿಯಾದ ಸೀತಾ
ದೇವಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲಾ ;
ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಪದ : ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಆ ರಾಮಚಂದ್ರ| ಚಾರು ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆಂಬಾತ
ನುರುಗೇಂದ್ರ| ನಾರಿ ಜಾನಕಿಯೆಂಬಾಳಾಕೆ; ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಿ
ಧಾರುಣಿಯೊಳಗವ ತರಿಸಿದ ಸಾರಿ ||

ಮಂಡೋದರಿ: ಕಾಂತನೇ ಲಾಲಿಸು ನಾರಾಯಣನೇ, ರಾಮನಾಗಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ
ಸೀತೆಯಾಗಿ. ಆದಿಶೇಷನೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಾಗಿ ಭೂಭಾರ ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ
ಅವತಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಪದ : ಕುಲವೇ ಸಂಹಾರ ವಾಗುವ ಕಾಲ ಬಂತು ಇಳೆಯೋಳ್ ಬಾಳಿರುವಂತ
ಋಣವೆಲ್ಲ ಸಂತು ಇಳೆಯಂದನೇ ಸಿಕ್ಕಿಕ್ಕಾ ತೆಕೀ ಭ್ರಾಂತು ಉಳಿಯದು
ಪ್ರಾಣ ಸಾರಿದೆ ನಾನಿಂತು||

ಮಂಡೋದರಿ: ವಲ್ಲಭನೆ ನೀನು ಆ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವುದು
ನೋಡಿದರೆ ; ನಮಗೆ ಭೂಮಿ ಋಣಾನುಬಂಧವು ತೀರಿದಂತೆ
ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮಗೆ ಸರಿಯಲ್ಲ ರಮಣ.

ಪದ : ಖರ ದೂಷಣರು ಬಡವರೆ ನೀನೆ ನೋಡು| ನೆರ ಮುಂದೆ ಬರುವದೆ
ನರಿತು ಮಾಡು| ಕರವ ಮುಗಿದು ಬೇಡುವೆ ದಯ ಮಾಡು| ತರುಣಿಯ
ತಳ್ಳಿ ಹೋದರೆ ಬಂತು ಕೇಡು||

ಮಂಡೋದರಿ: ಸ್ವಾಮಿ ರಮಣಾ ನಿಮ್ಮ ಖರದೂಷಣ ತ್ರಿಶರರೆಲ್ಲಾ ರಾಮನಿಂದ ಮಡಿದು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಆ ಸೀತೆಯನ್ನು ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಡ ದಮ್ಮಯ್ಯ ನಮಗೆ ಕೇಡು ಎಂದಿಗೂ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ.

ಪದ : ವಲ್ಲಭೆ ನೀ ನಿಂಥಾ ಮಾತ ನನ್ನೊಳು ಪೇಳುವರೇನೇ!
ಹಲ್ಲೆ ಘೋರ ಸಿಂಹವನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದುಂಟೆ ||

ರಾವಣ : ಮಂಡೋದರಿ, ಏನು ಚಿಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀಯಲ್ಲಾ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆ ಮರಿಯು ಸಿಂಹವನ್ನು ಕೇಣಕಿ ಬದುಕುವುದುಂಟೆ ನೀನೇ ಹೇಳುವಳಾಗು.

ಪದ : ಎಳ್ಳಿನಷ್ಟು ಕಿಚ್ಚು ಮನೆಗಳೆಲ್ಲ ಸುಡದೆ ಬಿಡುವ ದುಂಟೆ! ವಳ್ಳಿ ತಲ್ಲ ಬುದ್ಧಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೆಡಬೇಡೋ ಕಾಂತಾ ||

ಮಂಡೋದರಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗೆ ಒಂದು ಕಿಡಿ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದರೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಆಗುತ್ತದೋ. ಅದರಂತೆ ಆ ರಾಮನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಸಾಹಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮೀ.

ಪದ : ಮಾನಿನಿ ಕೇಳಿಲಿಗಳು! ಮದ್ದಾನೆಯ ಸಂಹರಿಸಲುಂಟೆ!
ಮಾನವರಿಗೊ ರಕ್ತಸರಿಗೊ ಸರಿಯೇನೆ ಕಾಂತೆ||

ರಾವಣ : ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆ! ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಇಲಿಗಳು ಬಂದು ಆನೆಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲವು? ಅದರಂತೆ ಆ ನರಮನುಷ್ಯರು ನನ್ನನ್ನು ಏನು ಮಾಡಲಾರರು ಬಿಡು ಬಿಡು.

ಪದ : ಕಾಣದೆ ಕುಣಿಯೋಳು ಬಿದ್ದು ಆನೆಯಾದರೇನು ಕಡೆಗೆ! ಶ್ವಾನಗಿಂತ ಕಡೆಯಲ್ಲವೆ ನೀ ನೋಡು ಕಾಂತಾ||

ಮಂಡೋದರಿ: ರಮಣನೆ ನಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೋ ಸಹಜವೇ ಸರಿ. ಮೋಸದಿಂದ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಆನೆಯು ಕಡೆಗೆ ನಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ. ಅದರಂತೆ ಕೇಡು ಎಂದಿಗೂ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಬ್ಯಾಡ ಸ್ವಾಮೀ.

- ಪದ** : ಕಿಚ್ಚಿಗಿರುವೆ ಮುತ್ತಲುಂಟೆ ಬಚ್ಚಲು ಮಾಳಿಗೆಯಾ ಸರಿಯೆ!
ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲವೇನು ಅಮೃತ ಗರಳಾಕ್ಷಿ||
- ರಾವಣ** : ಮಂಡೋದರಿಯೆ ಕೇಳು ಬೆಂಕಿಗೆ ಇರುವೆ ಮುಟ್ಟುವದುಂಟೆ? ವಿಷಕ್ಕೂ ಅಮೃತಕ್ಕೂ ಸಮವಾದೀತೆ? ಅದರಂತೆ ನನಗೂ ರಾಮನಿಗೂ ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತೀಯಾ ಬಿಡು.
- ಪದ** : ಮೆಚ್ಚ ಪರಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹುಚ್ಚನಾದೂಡಮೃತ ವಿಷವು! ಕಿಚ್ಚು ನೀರೋಳಿರುವ ದುಂಟೆ! ಹೆಚ್ಚಿನಾ ಕಾಂತಾ||
- ಮಂಡೋದರಿ**: ಕಾಂತನೆ ಪರ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಯಾರೋ ಮನಸ್ಸು ಇಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥಾವರಿಗೆ ಅಮೃತ ಕೊಟ್ಟರೂ ವಿಷವೇ ಸರಿ ಬೆಂಕಿಯು ನೀರೊಳಗುರಿಯುವದು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಉಂಟೇ ನೀವೇ ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ.
- ಪದ** : ಈರೇಳು ಲೋಕದೊಳುಳು ಪಾರುಪತ್ಯವೆನಗಿದ್ದಂತೆ ನಾರಿ ಹುಲ್ಲು ಮನುಜಂಗೆ ನಾನಂಬುವೆನೆ||
- ರಾವಣ** : ಕಾಂತೆಯೇ ಕೇಳು. ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕದ ಆಧಿತ್ಯವು ನನಗೆ ಇರುವಾಗ; ಆ ನರ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ ಬಿಡು.
- ಪದ** : ಬೇರು ಕಡಿದ ಮೇಲೆ ವೃಕ್ಷ ಜಾರದೆ ನಿಲ್ಲುವ ದುಂಟೆ! ಮಾರಿ ಬಡಿದ ಪಾಳ್ಯಾ ಕ್ಯಾರು ಬಾರರು ಕಾಂತ||
- ಮಂಡೋದರಿ**: ರಮಣಾ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬೇರನ್ನು ಕಡಿದ ಮರವು ನೆಲಕ್ಕೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತದೋ; ಅದರಂತೆ ತಮಗೆ ಹಾನಿ ಬರುವಾಗ ಯಾರೂ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನೆಡೆಯು ಸರಿಯಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ.
- ಪದ** : ಬಂದೆದ್ದೆಲ್ಲಾ ಬರಲವರಿಂದ ಮಂದಗಮನ ಸೀತೆಯನ್ನು ತಂದಲ್ಲದೆ ಬಿಡೆನು ಕಾಣೆ ಚಂದಿರವದನೆ||
- ರಾವಣ** : ಸುಂದರಾಂಗಿ ಈ ಸೀತೆಯನ್ನು ದೆಸೆಯಿಂದ ಏನು ಬಂದರೂ ನಾನು ಅನುಭೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನೀನು ಬರಬೇಡ; ನಡಿ ಆ ಸತಿಯನ್ನು ತಂದ ಹೊರ್ತು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲಾ ಹೋಗು.

ಪದ : ತಂದೆ ತಾಯ್ಗಳಾಣೆ ನಿಮಗೆ ತಂದರೆ ಜಾನಕಿಯ ಮನೆಗೆ ಕುಂದುವ
ದೈಶ್ವರ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಇಂದೆನ್ನ ರಮಣಾ||

ಮಂಡೋದರಿ: ಕಾಂತನೇ ಲಾಲಿಸು. ನೀವು ಭಲವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆ ಸೀತೆಯನ್ನು
ತಂದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯವೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ತಮಗೂ
ಹಾನಿ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳಾಣೆ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯ
ಬೇಡಿ. ಇದರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಬಂದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು
ರಮಣಾ.

ಪದ : ಕೋವಿದ ನೀತಿಯ ಮಾತನು| ಭಾವಕಿ ತಾಪೇಳ್ಳು ವರನ ನೊಡಂ
ವಡಂಬಡಿಸಿದೊಡು ಬಡಿಸಿ ದೊಡಂ| ರಾವಣ ಕೇಳದೆ ತನ್ನೆಯ ಮಾವಂ
ಮಾರೀಚನ ಬಳಿಗೈದಿ ಮತ್ತಿಂತೆಂದು||

ರಾವಣ : ಮಂಡೋದರಿ ನಿನ್ನ ಮಾತು ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೀನು ಇಲ್ಲಿಂದ
ಹೊರಡು. ಯಾರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾವ ಮಾರೀಚನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು
ಬನ್ನಿ.

ಪದ : ಮಾರೀಚ ನೀ ನಿಶಾಚರ ಸಂತ | ವೀರ ಮನೋಹರ ವಿಕ್ರಮ ಶೌರ್ಯ
ಮಾರಾಂಗ ಶರೀರ ಮನೋಹರ | ಕಾರುಣ್ಯ ಸಮುದ್ರ ಗಂಭೀರಾ||

ರಾವಣ : ಮಾವಯ್ಯ ತಾವು ನಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾಗಿ
ಕರುಣವುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತೀರಿ, ಮಾವಯ್ಯ ನನ್ನ ಮಾತು ಲಾಲಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಪದ : ದಶರಥನ ಪುತ್ರರಿಬ್ಬರುಡುಗರು | ವಸುಧೆಯೊಳಗತಿ ಶೋಭಿ ಪರಂತೆ |
ಕುಶಲದಿಂ ಖರದೂಷಣ ತ್ರಿಶರರ | ಪೆಸರಡಗಿಸಿ ಯೆಸದಿ ಹರಂತೆ ||

ರಾವಣ : ಮಾವಯ್ಯ, ಯಾರೋ ದಶರಥನ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ರಾಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಣರಂತೆ
ಅವನು ಖರ ದೂಷಣರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಾರಂತೆ, ಮಾವ
ಇನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ.

- ಪದ** : ರಾಘವನಂಬಾತನಿಗೆ ಯೋರ್ವಳು ನಾಗಕನ್ಯೆ ಈಕೆಯ ಪೋಲುವಳಂತೆ ಪೋಗುವೆನಾ ಕರತರುವದಕೆ ನೀಪೊಂಮ್ಯಗವಾಗಿ ನಲಿದಾಡ ಬೇಕಲ್ಲೆ||
- ರಾವಣ** : ಮಾವನೆ ಕೇಳು. ಆ ರಾಮನಿಗೆ ಸೀತೆ ಅನ್ನುವ ಹೆಂಡತಿ ಇರುತ್ತಾಳಂತೆ ಅವಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಇಲ್ಲವಂತೆ. ನಾನು ಅವಳನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಬಂದು ಮಾಯಾಮ್ಯಗವಾಗಿ ಆಕೆ ಎದುರಿಗೆ ಸುಳಿದು; ಗಂಡನನ್ನು ಅಗಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡು. ಇದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರಿಸಿದ್ದು, ಮಾವಯ್ಯ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟವೇನು ಹೇಳು.
- ಪದ** : ರಾವಣ ನೀ ಬಲು ಸಾಹಸಿಯ್ಯಯ್ಯ! ದೇವರ್ಕಳೆ ದೇವನು ರಾಮ! ಕೇವಲ ನರ ಜನ್ಮದಿ ಜನಸಿ ಭೂವಳಿಯದಿ ತಿರುಗಾಡುವರವರು ||
- ಮಾರೀಚ** : ರಾವಣೇಶ್ವರನೆ, ನೀನು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆ ನಾರಾಯಣನೆ ರಾಮನಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಮರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಳು.
- ಪದ** : ತಾತ್ಕಾಂತೆಯ ತಂದರೆ ವಂಶಕ್ಕೆ ಮತ್ಸ್ಯಂಟಕ ವಲ್ಲದೆ ಸುಖವೆ ತತ್ಸಂಗತಿ ಬೇಡಿ ನಿದಾನಿಸು! ಮತ್ಸ್ಯಂಟಕ ಮಾತ ನೀಕೇಳು ||
- ಮಾರೀಚ** : ಎಲೈ ರಾವಣನೆ ಕೇಳು. ನೀನು ಆ ಸೀತೆಯನ್ನು ತಂದದ್ದೆಯಾದರೆ ನಮ್ಮ ವಂಶವು ಹಾಳಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತೀಯಾ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಿಡು.
- ಪದ** : ಪೋಗುವೆ ದಮ್ಯಯ್ಯ ಪೋಗುವೆ ನಿನ್ನ ಕೈಯ್ಯವೇ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂಬವುದರಿಂದ ನರಕವೆ ಸಾಧ್ಯವಹುದು ತನಗೆಂದಿ ರಾಮನ ಬಾಣದಿ ಸತ್ತರೆ ಯನಗಿ ಈ ಈರೇಳು ಲೋಕದ ಮೋಕ್ಷವ ಪಡೆವೆ||
- ಮಾರೀಚ** : ರಾವಣನೇ ಕೇಳು; ನಿನ್ನ ಕೈಲಿ ಸತ್ತು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ಆ ರಾಮನ ಬಾಣದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇದೋ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ; ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೋ; ಇದೋ ಹೊರಟೆ.

ಪದ : ಮಾರೀಚಂ ಪೂಂಮೃಗವಾಗಿ ಪಂಚವಟಿ ಗಂ ಬಂದಲ್ಲಿ ಚೋರತ್ವಂಗಳ
ಮಾಯಾ ದಾಕೃತಿಯ ನಿಂದಾಕಾಂತೆ ತಾಕಾಣದೆ| ನಾರೀ ವಿಸ್ತೀತೆ ಯಾಗಿ
ಕಾಂತನೆಡೆಗಂ ಬಂದಾಗಲಿಂತೆಂದಳು ||

ಸೀತೆ : ಆಹಾ ಇದೇನು ಚಿನ್ನದಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಾ ಯಾವುದೋ ಒಂದು
ಮೃಗವು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗೆ
ತಿಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ತರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ರಾಗ-ತೋಡಿ ಅಟ್ಟಿತಾಳ

ಮಾಡಿದೆಯ ರಾಮ ನೋಡಿದೆಯ| ಕಾಡಿನಿಂದ ಓಡಿ ಬಂದು ಆಡುವಂತ
ಮೃಗವ ನೋಡು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಾಲು ಬೆರಳು ಕಾಲಿಗನುಗುರು ಭಾವಂಗಳು|
ತನ್ನಂಗ ಧಿನ್ನಂಗ ದಿಕ್ಕಿಟಿ| ತೋಯದು ಕುಣಿದಾಡುವ ಮೃಗವದಾ||

ಸೀತೆ : ಪ್ರಾಣನಾಥನೆ ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಣಿದಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಿರಾ.
ಪಂಚವರ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಾಲು, ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ
ಚಿನ್ನದಂತೆ ಹೊಳೆಯುವ ಮೃಗವನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾಂತ.

ಸೀತೆ : ಸ್ವಾಮಿ ಆ ಮೃಗವನ್ನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಸೂರೆ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ತಾವು
ದಯವಿಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ತಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದರ ಆಟ ಪಾಠಗಳನ್ನು
ನೋಡುತ್ತಾ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಪದ : ಅರಸೀ ನೀ ಸುಮ್ಮನೆ ಭ್ರಮೆಗೊಳ್ಳಬೇಡ. ಸರಸದ ಮೃಗವಲ್ಲದೆ| ಸರಸಿ
ಜಾಂಬಕಿ ನಿನ್ನ| ಮರಳು ಮಾಡಲು ಬಂದ| ದುರಿತದ ಕಪಟ ಕಾಣೆ||

ರಾಮ : ಮೃಗಗಳಾಂಗಿಯೇ ನೀನು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅದು
ಸಾಧಾರಣ ಮೃಗವಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಮರಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
ಬಂದಿರುವ ಕಪಟದ ಮೃಗವನ್ನು ನೋಡಿ ಭ್ರಾಂತು ಪಡಬೇಡ ಸುಮ್ಮನೆ
ಇರು.

- ಪದ** : ಕಪಟದ ಕೃತಿಯೆಂದು ಕಾಂತ ನೀಯೆನ್ನ ಚೌಳಿಪುದೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲೆ ನಾನು
ಅಪರೂಪದ ವಿದ ಕಂಡು ಬಯಸಿದೆ ಎನಗೊಂದು ಉಪಕಾರ ಮಾಡೋ
ನೀನು॥
- ಸೀತೆ** : ಪ್ರಾಣನಾಥ ನಾನು ಮೃಗವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ತಂದು ಕೊಡಲಾರದೆ
ಕಪಟದ ಅನ್ನುವದ್ದಾಗಿ ಹೇಳುವ ವಿಚಾರವೇನು? ಅಪರೂಪವಾದ
ಮೃಗವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಉಪಾಕಾರ ಮಾಡಿ ಕಾಂತಾ.
- ಪದ** : ನಾಡ ಮಾತಲ್ಲ ರಾಕ್ಷಸರ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಆಡುವ ನಾಟ್ಯ ಕಾಣಿ ಬೇಡ
ಸುಮ್ಮನೆ ಕಡ್ಡಿ ಮುರಿದು ಸಾರಿದೆವತ್ತಾ ನೋಡ ಬೇಡಾಡಿತು ನೀನು॥
- ರಾಮ** : ಸುಂದಾರಾಂಗಿ ಸೀತೆ ಆ ಮೃಗವು ರಾಕ್ಷಸರ ಮಾಯೆಯಿಂದ
ಕುಣಿಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ನೀನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಭ್ರಾಂತು ಪಡಬೇಡ
ಸೀತೆ.
- ಪದ** : ಕಾಡಿನ ಮೃಗದಿಂದ ಕೇಡು ಬಂತಾದರೆ ನೋಡಿ ಕೊಂಬೆನು ಬಂದುದು
ನೋಡದೆ ಎನಗೆಂದು ಕ್ಷಣ ಜೀವ ನಿಲ್ಲದು ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನು ನಿಮ್ಮನು॥
- ಸೀತೆ** : ರಮಣ ಈ ಮೃಗವನ್ನು ನಾನು ನೋಡದೆ ಇರಲಾರೆ. ಅದರ ದೆಸೆಯಿಂದ
ಏನೋ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ ಅನುಭೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ
ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡಿ ಸ್ವಾಮಿ.
- ಪದ** : ಕೆಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಬುದ್ಧಿ ಬರುವುದು ನೀಗಂಡ ಕೆಟ್ಟ ಕೊ ಶರಗಿ ನಲಿ
ದಿಟ್ಟ ಹೆಂಗಸು ನಿನ್ನ ಛಲ ಬೇಡವಿಧರಿಂದ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಹುದು॥
- ರಾಮ** : ಕಾಂತೆ ಕೇಳು; ನಾನು ಎಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರೂ ನೀನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ.
ಕೆಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಂತು ಎಂದು ತಿಳಿ. ಬೇಡ ಬೇಡ ಸಾರಿ ಸಾರಿ
ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮೃಗದ ಆಸೆಯನ್ನು ಬಿಡು ಸೀತಾಂಗನೆ.
- ಪದ** : ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ, ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ | ನಾ ಬಿಟ್ಟವಳಿ ನಿಮ್ಮ ಸಿಟ್ಟು
ಬಂದರೂ ಬರಲಿಯಾ | ದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಿನಾ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ||

ಸೀತೆ : ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ನೀನು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು ಕೇಳುವ ಆಗಿಲ್ಲ.
ನೀವು ತಂದು ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಾದದ
ಮೇಲೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡುವಾಗಿಲ್ಲ ತಂದು ಕೊಡು ಸ್ವಾಮಿ.

ಪದ : ಅನುಜನೆ ಮೃಗವನ್ನು | ತರಲು ಪೋಪೆನು ನಾನು | ಬರುವ ತನಕ
ನೀನು| ವನದೊಳಗೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗಾಡ ಬೇಡೆಂದು | ದನಸರಂಗಗಳ
ಕೊಂಡನು||

ರಾಮ : ಮಗು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ; ಈ ಮೃಗವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಧನುರ್ಬಾಣವನ್ನು
ಧರಿಸಿ ಹೊರಟಿರುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಮಾತ್ರ ಸೀತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು
ಅತ್ತಿಲಾಗಿತ್ತಾಲಾಗಿ ಹೋಗ ಬೇಡ ಮಗು.

ಭಾಮಿನಿ

ಚಂಚಲಾಕ್ಷಿಯೇ ಕೇಳು| ಕಾಡಲಿ ಸಂಚ ರಿಸುತ್ತಾ ಮೃಗವ ವೆನೆದರೆ |
ಪಂಚತ್ವ ನೈದಿದರೆ ಮಾಡುವ ದೇನು ನೀನದರ||

ರಾಮ : ಮಂಗಳಾಂಗಿ: ಆ ಮೃಗವು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ
ಮೃಗವು ಸತ್ತರೆ; ಅದನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀಯಾ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು
ತಿಳಿಸು ನೋಡೋಣ.

ಪದ : ಪಂಚ ಬಾಣನ ಪಿಕನೆ ಕೇಳೈ | ವಂಚಿಸು ಮೃಗ ಮಡಿದು ದಾದರೆ |
ಕುಂಚುಕವ ರಚಿಸುವೆನು ಚರ್ಮವ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ||

ಸೀತೆ : ರಮಣನೆ; ಆ ಮೃಗವು ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಮಡಿದಿದ್ದಾದರೆ, ಅದರ
ಚರ್ಮವನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಕುಪ್ಪಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡು ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ : ಸಹಜ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಜನಕ ನಂದನ | ಮೃಗನೂ ಜತೆಯಾದಳಲ್ಲಯ್ಯ |
ತರಲು ಪೋಪೀತು ಬರುವ ತನಕ ನೀ ಧರಣಿ ಚಾತೆಯ ಕಾಯ್ದು
ಕೊಳ್ಳಯ್ಯ||

- ರಾಮ** : ಮಗು ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಸೀತಾಂಗನೆಯು ಮೃಗವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು ಅದನ್ನು ತರುವ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬರುವವರಿಗೆ ಕಾದುಕೊಂಡಿರಾಪ್ಪಾ ಮಗು.
- ಪದ** : ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಪೋಷುದೆ |
ಶೀಘ್ರದಿಂದಲ್ಲೇ ತರುವೆ ಮೃಗವನ್ನು ||
- ಲಕ್ಷ್ಮಣ** : ಅಗ್ರಜನೆ ಇಂಥಾ ಹುಲ್ಲು ಮೃಗವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ದಯಮಾಡಬೇಕೆ? ಅಪ್ಪಣೆಯಾದರೆ ನಾನೇ ತರುತ್ತೇನೆ.
- ರಾಮ** : ಆಗದಾಗದು ಸಾಗಾದ ಮೃಗ. ಬೇಗದಿಂದಲೆ ತರುವೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ.
- ರಾಮ** : ಕಂದಾ ಸೌಮಿತ್ರಯೆ ನೀನು ತರುವ ವೀರನೆ ಹೌದು. ಈ ಮೃಗ ಮಾತ್ರ ಆಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನೇ ಹೋಗಿ ತರುತ್ತೇನೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ.
- ಪದ** : ಎಷ್ಟು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಬರುವೆ ರಾಘವ ಸೃಷ್ಟಿ ಚಾತೆಯು| ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ||
- ಲಕ್ಷ್ಮಣ** : ಅಗ್ರಜಾ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಜಾನಕಿಯೂ ನಾನು ಇಬ್ಬರೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ದಿಗಿಲಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ?
- ಪದ** : ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರಕೂ ಬರುವೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ|
ಆವಕ ಸೀತೆಯ ಕಾಯ್ದು ಕೊಳ್ಳಯ್ಯ ||
- ರಾಮ** : ಕಂದಾ ಈ ಮೃಗವನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ತರಬೇಕು ನಿಮಿಷಾ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದುವರೆಗೂ ಕಾದು ಕೊಂಡಿರಪ್ಪಾ ಮಗು.
- ಪದ** : ಎಂಥಾ ತಮಗೆ ಬುದ್ಧಿಯ ಪೇಳಿದಾಕ್ಷಣಕಿ ಕನಕ ಮೃಗವಂ ರಾಮ ಬೆಂಬತ್ತಿದರೆ ಬೇಗ ಘನತರದ ಘೋರದಡವಿಗೈದಿ ತಾ ಧನುಜಾ ಯೆಂದು ದ್ವನಿಗೈದು ಮಾರೀಚಿ ಪ್ರಾಣವಂ ಬಿಡಲಾಗಿ ವನಿತೆ ಜಾನಕಿ ಕೇಳು ರಾಮನೇ ಪರಿಯೆಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ನೂಳಂತೆಂದಳು ||

- ರಾಮ** : ನಿಲ್ಲಲೆ ಹುಲ್ಲೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆ ಆಹಾ! ನಾನು ಎಷ್ಟು ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದರೂ ಮೃಗವು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಂಹರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಹಾ ಸೀತೆ!
- ಪದ** : ಮುಗದೆ ಕೇಳಿದೆಯೆನ ಮೃಗವಲ್ಲ ರಾಕ್ಷಸರು ರಘುವೀರನು ಓಹೋ ಕೊಲ್ಲುವೆಯೆನ ಜಗದೇಕವೀರ ಕೂಗುವ ದ್ವನಿ ಕೇಳಿತು ಮಿಗವರಿದುಯಿತು ಕಾರ್ಯ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಪೋಗೈ ||
- ಸೀತೆ** : ಮಗು ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ ಹಾಗೇ ಆಲೈಸಿ ಕೇಳಿದೆಯಾದರೆ ಸೀತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆಂದು ಕೂಗುವಂತೆ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿತು. ಆ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ರಾಕ್ಷಸರೆ ಸರಿ. ನನ್ನ ಕಾಂಠನಿಗೆ ಏನಾಯಿತು ಅನ್ನುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಾ.
- ಪದ** : ರಾಮರ ದ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಜಾನಕಿ ಕೇಳಿವ್ವ | ಯಾವ ದನಿ ನಿಶಾಚರರು ಸಾವಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವಸದಿಂದ ಕೂಗುವ ದ್ವನಿಯಲ್ಲದೆ | ಸಂಗ್ರಾಮ ಭೀಮನ ಧನುಜರ್ ಕೊಲ್ಲುವುದುಂಟೆ ||
- ಲಕ್ಷ್ಮಣ** : ಪೃಥ್ವಿ ಜಾತೆಯ ಚಿತ್ತವಿಸುವೆ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಮೃಗವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಆತನನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವಾಗ ಕೂಗಿದ ಶಬ್ದವೇ ಹೊರತು; ಮತ್ತೆ ಬೇರಿಲ್ಲಾ ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಯುಕ್ತವೇ ತಾಯೇ.
- ಪದ** : ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೇನು | ಯನ್ನರನ್ನಾಧ್ವನಿ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾನರಿಯನಯ್ಯ ಸೃಷ್ಟ ಪಾಲಕ ಪ್ರಾಣದಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಮನವಡಂಬಿಟ್ಟು ನೀನು ಸುವ್ಯಾಸೆ ಇರುವುದೇನಯ್ಯ ||
- ಸೀತೆ** : ಎಲೈ ಸೌಮಿತ್ರ, ಈ ರೋದನವು ಶ್ರೀರಾಮ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತೆ. ಬಾಕಿ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು; ತಕ್ಷಣ ಹೊರಟು ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದು, ಬರುವ ನಾಗೈ ಸೌಮಿತ್ರ.
- ಪದ** : ತಾಯೆ ಕೇಳ್ ದೃಢ ರಾಮಚಂದ್ರನು ದೇವ | ಕಾಂಕ್ಷಜ ಸಂಜೀವನಲ್ಲವೆ ಆ ವಿಭೂಸ್ವಹ ತಂತ್ರ ಮೂರ್ತಿಯ ಯಾವನಾದರು ಕೊಲ್ಲಲಾಪರೇ ||

- ಲಕ್ಷ್ಮಣ** : ಅವನಿ ಸುತೆಯೆ ಲಾಲಿಸು ಅಣುರೇಣು ತೃಣಕಾಷ್ಟಕ್ಕು ಕತ್ಯವಾದ
ರಾಮಚಂದ್ರನನ್ನು ಯಾವನಾದರು ಕೊಲ್ಲುವಂತಾದ್ದುಂಟೇ ತಾಯೇ.
- ಪದ** : ಏನೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ನಿನ್ನ ಮನದ ಸಂಶಯ! ಆ ನರೇಂದ್ರಗೆ ಈಗ ಪ್ರಾಣ
ಸಂಕಟ | ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ತಡವ ಮಾಡದೆ | ಪ್ರಾಣನಾಥನ
ನೋಡಿಬಾರಯ್ಯೆ ||
- ಸೀತೆ** : ಎಲೈ ಸೀತಾ ಸೌಮಿತ್ರಿಯೇ ನೀನು ಏನೋ ಕೃತಕವನ್ನುಯೆಣಿಸಿರುವ
ಹಾಗೆ. ತೋರುವುದು ಇಂತಹ ವಿಪತ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು
ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣ ಹೋಗಿ ರಘುವೀರರನ್ನು ನೋಡಿ ಬಾರೈ ಸೌಮಿತ್ರನೆ.
- ಪದ** : ತಾಯೇ ಕೇಳವ್ವ ರಾಕ್ಷಸಗಳ | ಮಾಯವಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀ ರಾಮನೇ ಅಲ್ಲ |
ಈ ವನಾಂತ್ರದಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ತಾಯೇ ರಾಮರು ಕೋಪಿಸುವರು||
- ಲಕ್ಷ್ಮಣ** : ಮಾತೆಯೆ ಲಾಲಿಸಿ, ನಿಶಾಚರರ ಕೃತಕವಲ್ಲದೆ ರಾಮರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ
ನಿಮ್ಮ ಬಿಟ್ಟು ಪೋದರೆ; ಅಗ್ರಜರಾದ ಶ್ರೀರಾಮರು ಕೋಪಿಸುತ್ತಾರೆ
ತಾಯೇ.
- ಪದ** : ಬಾಲಕ ನಿನ್ನ ಭಾವವೇನಯ್ಯೆ | ಶ್ರೀಲೋಲ ರಾಮನು ಈಗ | ಅಳಿದ
ಮೇಲೆನ್ನ | ಆಳುವೇನೆಂಬ | ಆಸೆಯಿಂದಲಿ ಆಲಸ್ಯದಿಂದ ನೀನು ಕುಳಿತೆ
ನಿಶ್ಚಯ ||
- ಸೀತೆ** : ಸೌಮಿತ್ರಿಯೆ, ಶ್ರೀರಾಮರಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿರುವ ವಿಪತ್ತನ್ನು ತಿಳಿದು
ಸುಮ್ಮನಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ರಾಮರ ಮರಣಾನಂತರ ನನ್ನನ್ನು
ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇರುವಂತೆ ತೋರುವುದು. ಅದರ
ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಜಾಗ್ರತೆ ಶ್ರೀರಾಮರ ಕ್ಷೇಮಲಾಭವನ್ನು ನೋಡಿ
ಬಾರಯ್ಯೆ ಸೌಮಿತ್ರ.

ಕಂದ ಪದ್ಯ

ಕಾಮಿನಿಯ ಕಠಿಣತರ ವಾಕ್ಯವಂ ಕೇಳಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶ್ರೀರಾಮಯೆಂದು
ಕರ್ಣವೆರಡಂ ಮುಚ್ಚಿ | ತಾಮಸದಿ ನೊಂದು ಕೊಂಡವನಾಗಿ |
ಧರಣಿಚೆಯ ನುಡಿ ಸಹಿತೆ ಧರ್ಮವೆಂಬ ತ್ರಂಬತ್ರಾಣಿನೊಳು ತೂಗಲ್ಕೆ
ಭೂಮಿಯೊಳ್ ಆಜ್ಞೆಯಂ ಬರೆದು ಇಂದ ಮೀರಿವರಿದಡಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು
ಸೋಮರ್ಕ ಭೂಮಿದೇವಿ ಯರ ಸಾಕ್ಷಿಯಂ ನಿಲಿಸಿ ಕಾಮನದಿ ನೊಂದು
ಕೊಂಡವನಾಗಿ | ಮತ್ತೊಡನೆ ರಾಮ ಚಂದ್ರನೆ ಪಾದದಡಗೈ ತಂದು ಮೇಲಿ
ಸಮಾಚಾರಂಗಳಂ ಲಾಲಿಸಿ.

ತ್ರಿಪುಡೆ ಭಾಗವತರು

ದೇವ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ನೀನು ಮುನಿಯಲು| ದೇವಿಯರ ಬಳಿ ಇಂದ ತೆರಳಲು |
ದೇವತೆಯರಿಗೆಲ್ಲ ಶರ ಬಿಡುವ ಕಾಲ ಬಂತು | ಕಾವಿವಸನವು ಕೈಲಿ ಜಪಸರ |
ಕೋಲು ದಂಢಕ ಮಂಡಲಂಗಳು | ರಾವಣನು ಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಷವ ತಾಳಿ ಬಂದ ||

ಪದ: ಭಿಕ್ಷವ ನೀಡೆ ದೇವಿ | ಸನ್ಯಾಸಿಗೆ ಭಿಕ್ಷವ ನೀಡೆ ದೇವಿ ಕುಕ್ಷಗಾಧಾರವಿಲ್ಲದೆ
ಬಹುದೇಶ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಗೈದಿಲ್ಲ ಬಂದೆ ಕಾಣಮ್ಮ ||

ರಾವಣ : ಎಲೈ ದೇವಿಯೆ ಬಹುಧೂರ ದೇಶಾರದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು
ತೃಷೆಗೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಹಸುವಿನಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ರಕ್ಷಸಮ್ಮ
ನಾರಿ.

ಪದ : ಯಾವ ದೇಶ ನಿವುದು | ನಿವುದಾವ ರಾಜ್ಯವಮ್ಮ | ಈ
ವಿಪಿನದೊಳೋರ್ವಳೆ | ಇರುವದ್ಯಾತಕ ಹೇಳು ||ಭಿಕ್ಷ||

ರಾವಣ : ಎಲೈ ತಾಯಿಯೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಶವ್ಯಾವುದು ಈ ವಿಪಿನದಲ್ಲಿ ನೀನು
ಒಬ್ಬಳೆ ಏಕಾಂಕಿಯಾಗಿ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು ಹೇಳಾ ತರುಣಿ. ನೀ
ಬಹು ಸುಗುಣಿ.

ಪದ : ಹೇ ಜನನಿ ನೀವು ಯಾರು | ದೇವ ಕನ್ಯೆಯರೋ ಕಿನ್ನರ ಕಿಂಪುರುಷರೋ
ಸ್ತ್ರೀಯರೋ ನಾನು ತಿಳಿಯದೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉಸುರುವಂತವಳಾಗಮ್ಮ
ನಾರಿ ||

- ಪದ** : ಲೇಸಾಯಿತಯ್ಯ ಸನ್ಯಾಸಿ ನಿಮ್ಮ ಚರಣಕ್ಕೆ ಸಾಸಿರ ಶರನೆಂಬೆ ನಾನು ಬೇಸರಬಿಟ್ಟಿತು. ನಮ್ಮ ಪಾದದರುಷನಿಂದ ಸಂತೋಷದಾ ಪಾದಾಯುಗಳ ||ಲೆಪು||
- ಸೀತೆ** : ಎಲೈ ಮಹಾತ್ಮರೆ, ತಮ್ಮ ಪಾದಧರುಷನಿಂದ ಧನ್ಯಳಾದೆನು. ಪಾದಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಈ ಭೂಮಿಯು ಪವಿತ್ರವಾಯಿತು. ನನ್ನ ದುಃಖವೆಲ್ಲಾ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ಆನಂದಿಸುವೆನು ಸ್ವಾಮಿ.
- ಪದ** : ದೇಶ ಅಯೋಧ್ಯ ಪುರ | ವಾನಿಗಳೈ ನಾವು ಆ ಸೂರ್ಯವಂಶದ ಅರಸುಗಳು ವಾಸಿಪಂತದ ಮೇಲೆ ಅನುಜಾನು ಸಹಿತ್ತಿಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿಹ ನೆನ್ನ ರಮಣಾ ||
- ಸೀತೆ** : ಸ್ವಾಮಿ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೆ. ಅಯೋಧ್ಯ ಪಟ್ಟಣದರಸು. ಸೂರ್ಯವಂಶದವರಾದ ದಶರಥ ರಾಯನ ಮಕ್ಕಳುಗಳಾದ, ನನ್ನ ಪತಿಯು ಪಿತೃ ವಾಕ್ಯಾನುಸಾರ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೂಡಿ, ಈ ಪರ್ಣ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾರೈ ಸ್ವಾಮಿ.
- ಪದ** : ಕಂಡೊಂದು ಮೃಗವನಾ ಬಯಸಿದ ಕಾರಣ ಕೊಂಡುಬರಲು ಪೋದ ರಾಮಾ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಬಾರದೆ, ಹೊತ್ತಾದುದರಿಂದ ಅಂಥಲೆಯುತ ತಮ್ಮ ನಡೆದಾ ||
- ಸೀತೆ** : ಎಲೈ ಯತಿವರೈ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿರುವ ನಮ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಮೃಗ ಕಾಣಬಂತು. ಅದರ ಚೆಲುವಿಕೆಗೆ ನಾನು ಪ್ರೀತಿಸಲು ಶ್ರೀರಾಮರು ಆ ಮೃಗವನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಪೋದರು ಅವರನ್ನು ಅರಸಿಕೊಂಡು ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಈ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬಳೆ ಅಲೆಯುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ.
- ಪದ** : ಅಡಿಗೆ ಊಟಗಳೆಂಬ ಗೂಡವೆಯು ನಮಗಿಲ್ಲ. ಅಡವಿಯ ಫಲಹಾರದೊಳಗೆ ಕೊಡುವೆನೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯ ಮೀರಿ ಒಂದಡಿಯಿಡ ಬೇಡೆಂದೆನುತಾ ||
- ಸೀತೆ** : ಮಹಾನುಭಾವನೆ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಲಾಗಯ್ತು ಶಾಕಪಾಕಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣಸುಗಳಿಂದ ಜೀವಿಸುವೆವು. ಅದರಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು

ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಪರ್ಣಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರಕೂಡದೆಂದು ಪತಿಯ ಆಜ್ಞೆ ಇರುವುದರಿಂದ; ತಮ್ಮನ್ನು ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಚರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ವೈ ಸ್ವಾಮಿ.

ಪದ : ಅದನಾದರು ಕೊಡಬಾರದೇ | ಒಂದು ಫಲವನಾದರು ಕೊಡಬಾರದೇ |
ಬಹುದೂರ ದೇಶದಿಂದ ನಿಂದು ಬಂದವರಿಗೆ ||ಅದ||

ರಾವಣ : ಎಲೈ ತಾಯಿ ಬಹುದೂರ ದೇಶವನ್ನು ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಕ್ಷುದ್ಧಾದೆಯಿ
ಖಿಂದಿದ್ದೇನೆ. ವನದಿಫಲವನ್ನಾದರು ಕೊಡಬಾರದೆ ತರುಣಿ.

ಪದ : ನೈವನ ಹೇಳುವುದಾನತಕಿ ನಾಹೇಹಿ ಎಂದಿರೆ ನಾನ್ತಿಯನಬಾರದು |
ಶಿವನಾಣಿ ಮೂರು ದಿವಸದಾರಭ್ಯದಿ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೇ ಹಸಿದು ಬಂದೆವು
ಕೇಳಮ್ಮ ತಾಯಿ ||

ರಾವಣ : ಲಾಲಿಸಮ್ಮ ದೇವಿ. ಈಶ್ವರ ಸರ್ವ ಈಶಾನಾಮಾಶಂಕರ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ
ಅಂತಪ್ಪ ಈಶ್ವರನ ಪಾದದಾಣೆಯು. ಮೂರು ದಿವಸದಿಂದ
ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೇಯಿರುತ್ತೇನೆ. ದೇಹಿ ಎಂದು ಬಂದವರಿಗೇ ನಾಸ್ತಿ
ಎಂಬುವುದು ಉಚಿತವೇನಮ್ಮಾ ತರುಣಿ.

ಪದ : ಧನುಜರಟುಳಿ ಬಾದೆಗೆ | ಅಂಬಿನ ತುದಿ ಮೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿರೆದಲ್ಲದೆ |
ಇನಿತು ಬಂದವರಿಗೆ | ಧರ್ಮದ ಕೊಡಬೇಡೆನುತ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಂಟೆ
ರಾಮನ ಕಾಂತೆ ||ಬ||

ರಾವಣ : ಲಾಲಿಸಮ್ಮ ದೇವಿ. ದುಷ್ಟರ ಬಾಂದೆಗೋಸ್ಕರ ಅಂಬಿನ ತುದಿಯಿಂದ
ಬರೆದು; ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದೆ ಹೊರತು; ದೇಹಿಕರಾಶಿ ಬಂದವರಿಗೆ,
ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಂಟೆ ನಿಮ್ಮ ತರುಣಿ?

||ವಾರ್ಧಿಕ||

ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದಿಂಕಟದಂ ನುಡಿದು ಮಾನುನಿಯ ಮನದ ಸಂಶಯವಂ ನಿವರ್ತ
ಮಾಡಿ, ಏನು ಬಂದರು ಬರಲಿ ದಿನುತಾನ್ನೆಯಂದಿರಿ ಅದನಿಸುತೆ ನಡೆ ತಂದಳು |
ದಾನವನು ಕಂಡ ಸೀತೆ ಸಿಕ್ಕಿದಳೆಂದು, ನೆಲ ಸಹಿತ ತಿತ್ತಿ ಆ ಮಾನು ನಿಯರಥದ
ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಭಾನು ಮಾರ್ಗ ದಿನನಡೆಯುತ್ತಿರೆ, ಮೊರೆ ಇಟ್ಟಳಾ ಸೀತೆ ನೆಲ
ಅದುರುದ ವಂತೆ ||

- ಪದ** : ವಿಪಿನದೊಳಿರಲು ನಾನುದು | ಈ ಕಪಟದ ಯತಿ ನಡೆತುದು |
ಗುಪಿತದೊಳ್ಳೆಯ್ಯ ನೆಂದುವ | ಚಪಳಾಕ್ಷಿ ಕೂಗಿದ ಳಂದು||
- ಸೀತೆ** : ಆ ರಮಣನೆ ಈ ಕಪಟಿ ಸನ್ಯಾಸಿಯು; ಅನಾಥಳಾದ ನನ್ನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದನಲ್ಲಾ. ಶ್ರೀರಾಮ ನನ್ನನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕಾಪಾಡು ಕಾಪಾಡು.
- ಪದ** : ಧರಣೀ ದೇವತೆಗಳಿರಾ ಹೇತರಣಿ ನಭಶಗಳಿರಾ ಅರಸರ ಸಿಜಭವಗಳಿರಾ
ಹೇ ಸುರಮುನಿ ಗಂಧರ್ವರಿರಾ | ಹಾ ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಾ | ಆ
ಭೂಮಿ ದೇವತೆ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಆ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರೆ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರಿರಾ
ಆ ದೇವ ಋಷಿಗಳಿರಾ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡುವುದೇ!
ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಳಾದ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಕಾಪಾಡಿ ||
- ಪದ** : ದಶರಥ ಭೂಪನ ಸೊಸೆಯು | ವರಬಿಸುಜಾಕ್ಷರಾಮನರಸಿಯು| ಅಸುರಕ
ದೊಯ್ಯ ಜಾನಕಿಯು| ವಂದಿಸುವೆನು ಬಿಡಿಸಿರೊರೆಯಾ ||
- ಸೀತೆ** : ಹಾ ವಿಧಿಯೆ ದಶರಥರಾಯನಿಗೆ ಸೊಸೆಯಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮರಿಗೆ
ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಜಾನಕಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನುತ್ತಿರುವನಲ್ಲ.
ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಬೇಡುವೆನು, ಯಾರಾದರು ಬಿಡಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಿ. ರಕ್ಷಿಸಿ.
- ಪದ** : ಹೆಣ್ಣೆ ಜನ್ಮಾವೆಸಾಕು | ಯನ್ನ ನೋಡಿ ಮರೆಯಿರೋ | ರಾಮು ರಾಮು
ಮುನ್ನ ಬರೆದ ವಿಧಿ ಏನೆಂದು ಬರೆದನೋ| ರಾಮು|ರಾ||
- ಸೀತೆ** : ಹಾ ದೈವವೆ ಹೆಣ್ಣು ಜನ್ಮದ ಸುಖವು ಸಾಕು. ಶ್ರೀರಾಮರು ನನ್ನಲ್ಲಿ
ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಿ ಸುಮ್ಮನಾಗುವರೆ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಾನು
ಯಾರಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ್ದೆನೋ ಶಿವಶಿವಾ ಈ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದನಲ್ಲ
ಮುಂದೇನಗೇ.
- ಪದ** : ದಶರಥ ಭೂಪಗೆ|| ಸೊಸೆಯಾಗಿ ಜನಿಸಿದೆ ರಾಮು ರಾಮು ||
ಬಿಸುಜಾಕ್ಷರಾಮನ ಅರಸಿಯಾಗಿ ನಾನಿದ್ದೆ|| ರಾಮು ರಾ ||

ಸೀತೆ : ಹಾ ವಿಧಿಯೇ ದಶರಥನಿಗೆ ಸೊಸೆಯಾಗಿಯು, ಕಮಲಾಕ್ಷನಾದ ರಾಮನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನನಗೆ ಈ ಅವಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತೆ ಈ ಜನ್ಮವನ್ನುಧರಿಗೆ ಇರಬಾರದು ಇರಬಾರದು.

ಪದ : ಖೂಳ ಧಾನವ ಅವರಿಲ್ಲದ ವ್ಯಾಳ್ಯದಿ |ರಾಮ||
ಕಪಟ ವೇಷವ ತಾಳಿ ಕದ್ದೋಯ್ವನಯ್ಯಯ್ಯೋ | ರಾಮ||

ಸೀತೆ : ಹಾ ದೈವವೆ ನೀನಿಷ್ಟು ನಿರಾಕರಿಸಲುಬಹುದೆ. ನನ್ನ ಪತಿಯಿಲ್ಲದ ! ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಖೂಳ ರಾಕ್ಷಸನು ಕೃತಮದಿಂದ ನನ್ನನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವನಲ್ಲ. ಅನಾಥ ರಕ್ಷಕನಾದ ಶ್ರೀರಾಮನೆ, ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ಕಾಪಾಡು ಕಾಪಾಡು.

|| ವಾರ್ಧಿಕಾ ||

ಪರಿ ಪರಿಯ ದುಖಃದಲ್ಲಿ ಮರುಗಿ ಬಾಯ್ಬಿಡು ಈಕೆ ಸೆರೆಯ ವಶವಾದ | ಕನಕ ಮೃಗದಂತೆ | ಧರಣಿ ನಂದನೆ ಕಠಿಣ ದೀರ್ಘಸ್ವರದಿಂದ ಕೂಗುತ್ತಿರಲು | ಶರಣ ಜನರರಸಿ ಬಾಮಿನಿ | ಸಾಧುಗಳ ರಸ ಸಾತ್ವಿಕ ವರ ಪಾರಿಜಾತ | ಸನ್ಮಾರ್ಗ ಸಂಚರನ | ಸತ್ತುರುಷ ರಾಮ ಕಾರುಣ್ಯ ಸಾಧನನೆಂಬ ಜಟಾಯು ಕೇಳು ಧನುಜನಂ ತಡಿದನಂ ಭರ ಮಾರ್ಗದೀ ||

ಪದ : ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಯ್ತೆಯೋ ಸೀತೆಯ | ಬಿಡು ಖುಲ್ಲ ರಕ್ಷಸ ಜಗನ್ಮತೆಯ | ವಳಿತೆ ನಿನಗಿದು ರೀತಿಯು | ಭಲ್ಲೆ ಭಲ್ಲೆನು ನಿನ್ನೆಯ | ದುರ್ಮೀತಿಯಾ ||

ಜಟಾಯು : ಎಲವೊ ಖೂಳ ದಾನವನೆ ಜಗನ್ಮತೆಯಾದ ಸೀತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿಯೆ ಈ ವಿಘಾತಿಯು ನಿನಗೆ ತರವಲ್ಲವೊ ದಾನವಾ ||

ಪದ : ದಾರಿಯ ಬಿಟ್ಟತ್ತ ಕಡೆ ಸಾರೋ | ಇಂಥ ಪಾರು ಪತ್ಯಗಳ ಕೊಟ್ಟವರಾರೋ | ಗಾರುಗೆಡದೆ ಪೆಟ್ಟ ತಿನ್ನಬೇಡ ಕೈ ಮೀರಿತು ಯಂತೆಂದೆನ ಬೇಡಾ ||

ರಾವಣ : ಎಲೈ ಜಟಾಯುವೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೂರಾ ಹೋಗುವನಾಗು ವೃಥಾ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ನನ್ನಿಂದ ಪೆಟ್ಟು ತಿನ್ನಬೇಡ; ಇಂಥಾ ಪಾರುಪತ್ಯವನ್ನೆ ಕೊಟ್ಟವರಾರು ಸಾರುವಂತವನಾಗು ||

- ಪದ** : ಕಳ್ಳಾರು ಕದ್ದು ಕೊಂಡ್ಯೊವಾಗ | ಕೇಳ್ಳುದೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಮ ನಮಗೀಗಾ|
ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡು ನೀನು| ಬಿಟ್ಟು ಖುಲ್ಲರ ರಕ್ಕಸ ಅತ್ತ ನಡೆ
ನೀನು||
- ರಾವಣ** : ಕೇಳ್ಳೆ ನಿಶಾಚರನೆ ಕೃತಕದಿಂದ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಕಳ್ಳರನ್ನು
ವಿಚಾರಿಸುವುದು ನನ್ನದಾಗಿರುತ್ತೆ ಒಳ್ಳೆ ಮಾತಿನಿಂದ ಜಾನಕಿಯನ್ನು
ಬಿಟ್ಟು ಆ ಕಡೆ ತೆರಳುವಂತವನಾಗು.
- ಪದ** : ಸತ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ತಿಂಬಾತಗೆ ಇಂಥಾ ಯಷ್ಟದರ್ವಚನ ವಿದ್ಯಾತಕ್ಕೆ |
ಪೆಟ್ಟು ತಿನ್ನದೆ ನೀನು ಸುಮ್ಮಾನೆ| ಪಕ್ಷಿ ಅತ್ತತ್ತ ನಡೆ ನೀನು ಗಮ್ಮಾನೆ||
- ರಾವಣ** : ಎಲೈ ತಾರಾಪತಗಮನನೆ ಆ ಚೇತನ ವಸ್ತುವನ್ನು ತಿನ್ನುವಂಥಾ ನಿನಗೆ
ಈ ಕೆಟ್ಟ ವಚನವು ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನನ್ನಿಂದ ಪೆಟ್ಟು ತಿನ್ನಬೇಡ ಆ ಕಡೆ
ತೆರಳುವಂತವನಾಗು.
- ಪದ** : ಭಕ್ಷಿ ಸೊತನಕ ಹೋಗೆನು ನಿನ್ನ| ಎಂದು ಪಕ್ಷಿ ರಾಜೀಂದ್ರ ಹೊಡಯ
ಮುನ್ನ|| ರಕ್ಕಸ ಅದಕಂಡು ಬೆದರಿದ ಎರಡಕ್ಷಿಯೊಳಗೆ ಕಿಡಿಗೇ ದರೀದ||
- ಜಟಾಯು** : ದುರುಳನೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ| ಭಕ್ಷಿಸಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ಹೋಗುವನಲ್ಲ
ಇಗೋ ಈ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ತಾಳುವಂತವನಾಗು.
- ಪದ** : ಬಾಣವ ಖಗಪತಿಗೆಸೆದನು| ಪಕ್ಷಿ ತ್ರಾಣದಿಂದತಿ ಖಂಡಿಸಿದನು |
ಕಾಣುತ್ತ ಗದೆಯ ಬೀಸಾಡಿ ಪಕ್ಷಿ ತೃಣದಿಂದಲೆ ತುಂಡು ಮಾಡಿದಾ ||
- ರಾವಣ** : ಎಲೈ ಪಕ್ಷಿಯ ಇಗೋ ಈ ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದರ
ಆಟೋಪವನ್ನ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳೆ ದುರುಳ.
- ಪದ** : ಅಬ್ಬರಿಸುತ ಬೆನ್ನ ತಿರುಹಿದ | ಪಕ್ಷಿ ಕೊಬ್ಬು ಕೈ ಮುಷ್ಠಿಯಿಂದರಗೀದಾ|
ಇಬ್ಬರು ಸಮನಾಗಿ ಶಕ್ತಿಲಿ | ಕೆದರೊ ಒಬ್ಬರೊಂದೊಂದು ಯುಕ್ತಿಲೀ||
- ಜಟಾಯು** : ಎಲೈ ಯಾತುದಾನವನೆ ಬಾಣದಿಂದ ಇದುವರಿವಿಗೂ ಕಾದಿದೆವು.
ಇಬ್ಬರು ಸಮನಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಷ್ಠಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ
ನಿಲ್ಲುವಂತವನಾಗೋ ದುರುಳ||

ಪದ : ಧರ್ಮ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಕಾಡುವ ನಾವು | ಸತ್ಯ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲಿ | ಬಾರದ
ನೋವು | ಮರ್ವ ವಿಡಿದು ಕಾದಿದೆವೆಲ್ಲಾ | ನಮ್ಮ ಸೋಲು ಗೆಲುವು
ಕಾಣಿಸಲ್ಲ ||

ರಾವಣ : ಎಲೈ ಪಕ್ಷಿಯೆ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಯತ್ರಯರು ಕಾದಿದೆವು.
ಸೋಲು ಗೆಲುವುಗಳೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದ ರೀತಿಯಾಗಿ
ಕಾಡಿದರೆ ನೋವು ಬಾರದು ನಿಲ್ಲುವಂತವನಾಗು ಮತ್ತೆ.

ಪದ : ಎನ್ನ ಜೀವ ಉಂಗುಪ್ಪದೆಯಲ್ಲಿ | ಹೇಳು ನಿನ್ನ ಜೀವ ಯಾವ ಕಡೆಯಲಿ
ಹೇಳಿದ ಕಪಟವೆಂದರಿಯದೆ | ಪಕ್ಷಿ ತನ್ನದೊಂದನ್ನು ಸತ್ಯ ಮರೆಯಾದೇ||

ರಾವಣ : ಎಲೈ ಪಕ್ಷಿಯೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವು ಪಾದದ ಉಂಗುಪ್ಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನ
ಪ್ರಾಣವು ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೆ ಕಪಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವಂತವನಾಗು
ಮತೆ...

ರಾ-ಸ ||ತ್ರಿಪುಡೆ||

ಮಾಯಾತನ ನುಡಿಯೆಂದು | ತಿಳಿಯಾದೆ ಕಾಯ ಧರ್ಮವನು ಸುರೆ
ರಕ್ಕಸ ರಾಯ ಬಡಿಯಲು | ಧರೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಜಟಾಯು ಶರಣಾ||

||ಕಂದ||

ದುರುಳನು ಮಾಯದಿ | ಸೀತಾ ತರುಣಿಯನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡಂಭರಮಾರ್ಗದಿ |
ಶರಧಿಯಂದಾಂಬ | ಲಂಕಾ ಪುರಕೊಯ್ಯಲಿತ್ತ |
ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಒಂದು ತನ್ನಣ್ಣನೊಡಗಿಂತೆಂದನು||

ಪದ : ರಾಘವನಾಕ ಕಪತೆಕೇಳ್ | ಕಮಲಾ ನೇತ್ರನ ಮೃಗಮ ಬೆಂಬತ್ತಿ |
ಪೋದ ಮೇಲೆನ್ನೊಡನೆ ಆ ಮಹಾ ಜನರ ಸಂತೆ ಅಸುರ ನುಡಿ ಕೇಳು||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : ಲಾಲಿಸೈ ಅಗ್ರಜಾ ನೀವು ಮೃಗವನ್ನು ಬೆಂಬತ್ತಿ ಪೋದ ಮೇಲೆ
ರಾಕ್ಷಸನು ಕೂಗಿದ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿ ನಿಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯೆಂದು ಜಾನಕಿಯ
ಬಹು ವ್ಯಸನಪಟ್ಟಳೈ ಸ್ವಾಮಿ.

ಪದ : ಕಠಿಣತರ ಮಾತುಗಳ | ಕಾಂತೆಯಾಡಿದರಿಂದ ಅಡವಿಗೈ ತಂದೇ
ಮನಿಮ್ಮರಸಿ ಕೊಳ್ಳುತೆ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : ಲಾಲಿಸೈ ಅಗ್ರಜಾ; ನಿಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯ ಕೂಡೆ ರಾಕ್ಷಸನ ಶಬ್ದ ಎಂಬುದಾಗಿ
ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದಾಗ್ಯು ಕೇಳದೆ; ನನ್ನನ್ನು ಕೂರ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಆಡಿದ್ದರಿಂದ
ಈ ಪಿನಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದನೈ ಧಾತಾ||

ಪದ : ಅಂಜುವಳುವನ ದೊಳಗೆ ಒಬ್ಬಳೆ ಜಾನಕಿಸುತೆ |
ಕಂಜಸಖಿ ಕುಲಜಾತೆ | ಕೀರ್ತಿ ವಿಖ್ಯಾತೆ||

ರಾಮ : ಕೇಳೈ ಅನುಜನೆ ಚಂದ್ರವಂಶೊತ್ಪನ್ನಯಾದ ಸೀತೆ ಘೋರವಾದ
ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟು ಭಯಪಡುವಳು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯ
ಒಳಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕೈ ತಮಾ||

||ವಾರ್ಧಿಕ||

ಮೃಗವಂ ಕೊಂದಾದಶರಥಾತ್ಮ ಜರು | ಬಳಿ ಕೊಂದು ಮೃಗವನಿಮಿಸಿಕೊಂಡು|
ಜನಕಾತ್ಮ ಚೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು | ಮಿಗವಹಿಲದಿಂ ಬಂದು | ಪರ್ಣ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ
ನೋಡಿದರೆ | ಸತಿಯೆಲ್ಲದಿರಲು | ಹಗಲು ಗತ್ತತಿ ಕವಿದು ನಾಲಿಗೆ ಸೆಳೆದು |
ಎದೆಯೂರಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿ ನಿಂದಿರಲು| ಸೀತೆ ಏನಾದಳೇ ಎಂಬ
ಭ್ರಮೆಗೆ ರಘಜ ಮತ್ತಿತೆಂದರೂ||

ಪದ : ಸಹಜಲಕ್ಷ್ಮಣ | ಸರಸೀಜಾಕಣಾ | ತಮ್ಮ ಮಹಿತಳಾರೇತೆ
ಮಂಜುಳಾಕಾರೆ || ವಿಹಿತಾ ಸಾರಿಣಿ ಹಿಮಕ ರಾವನೇ||
ತಮ್ಮ ವೋರ್ವಳ ಬಿಟ್ಟು ಮೋಸವಾಯಿತು ||

ರಾಮ : ಲಾಲಿಸೈ ಅನುಜನೆ ಚಂದ್ರಬಿಂಭಕ್ಕೆ ಸದೃಶವಾದ ಮುಖವುಳ್ಳ
ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು; ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದದ್ದು ಮೋಸವಾಯಿತಯ್ಯ
ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ.

ಪದ : ಎತ್ತಾ ಹೋದಳೋ ಏನೆನಾದಳೋ||ತ|| ಮತ್ತತಾಸಿನಿ ಮಂದಗಾಮಿನಿ||
ಪೃಥ್ವಿಜಾತೆಯ ಕಾಣದೆಯನ್ನಾ ||ತ|| ಚಿತ್ತಾಚಂಚಲಾವಾಯಿತ್ತತಿಯ್ಯು ||

ರಾಮ : ಎಲೈ ಅನುಜನೆ ಭೂಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೀತಾಜಾನಕಿಯು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದಳೋ ಕಾಣೆನಲ್ಲ. ಮದ್ದಾನೆಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಾಣದೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳವಾಗಿ ಭಮಿಸುವುದಲೈ ತಮ್ಮ.

ಪದ : ನಾರಿ ಮಣಿಯಳು ಪರ್ಣಶಾಲೆಯೋಳಿಲ್ಲ ಕಾಣಲು ಬಂದಿದರಿನಲೀ || ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ಸಖಿ||

ರಾಮ : ಹೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸ್ತ್ರೀ ಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ಸೀತೆಯು, ಪರ್ಣ ಶಾಲೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಕಾಣದೆ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವ್ವ ತಮ್ಮ.

ಪದ : ಎಲ್ಲ ಹೋದಾಳೋ ಸೀತೆ | ಎನ್ನ ಮನೋಹರ ಪ್ರೀತೆ | ಮಲ್ಲಿಗೆಗಂಧಿಯಾ||ಆ|| ಕಾಣಾದೇ ತಮ್ಮಾ||

ರಾಮ : ಹೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣದೊಲ್ಲಭೆಯಾದ ಜಾನಕಿಯು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದಳೋ. ಏನೇನಾದಳೋ ಆಕೆಯನ್ನು ಕಾಣದೆ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣವು ಒಂದು ಕ್ಷಣವಾದರು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡಲಿ ತಮ್ಮಾ?.....

ಪದ : ಪೊಡವಿಗಿಡ ಮರಕಲ್ಲು | ನೋಡಿದರೆ ಅರಿಸಿದಾ ಪುಡಿಯಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ ||ತಮ್ಮಾ|| ಒಡಲೋಳು ರಿತಾಪ ಬೇರುಡಿಯ ಜಠರಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ನಡುಗುತ್ತಿದೆ ಕೈಕಾಲು ||ತಮ್ಮಾ||

ರಾಮ : ಎಲೈ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಈ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೀಳು ಮೇಲೆರಡಿನರಿಯದ ಸತಿಯ ನುಡಿಯ ಕೇಳಿ ನೀ ಬರಬಹುದೇ ತಮ್ಮಾ.

ರಾಮ : ಹೇ ಅನುಜನೆ ಆ ದುಷ್ಟ ಮೃಗವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ವಿವರವನ್ನು ನಿನ್ನ ಸಂಗಡ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ; ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಬಿರುನುಡಿಯನ್ನೇ ಕೇಳಿ ಈ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸನೊಬ್ಬಳನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬರಬಹುದೇನೈ ತಮ್ಮಾ.

- ಪದ** : ಏಳು ಜನ್ಮಂತರಕು | ತಪವಾಗ್ಯದರ ಇಂಥಾ ಬಾಲೆ ಕೈ ಸೇರುವಾಳೆ
 ||ತಮ್ಮಾ|| ಖೂಳ ರಕ್ಕಸರ| ನಿರ್ಭಂದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ | ನೋಯುವಾಳು ದಿನ
 ದಿನಕ್ಕೆ ||ತಮ್ಮಾ||
- ರಾಮ** : ಹೇ ಅನುಜನೆ ಎಷ್ಟು ಜನ್ಮವನ್ನೆ ಎತ್ತಿದರು ಎಷ್ಟು ತಪವಾ ಮಾಡಿದರು,
 ಇಂಥಾ ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ಹೆಂಗಸು ದೊರೆಯುವಳೈ ತಮ್ಮಾ.
- ಪದ** : ಅಗ್ರಜಾ ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮ ಧೀರ ವೀರ ಆಗ್ರಜಾ ಪುಂಡರೀಕತನಯನ
 ಸುಪ್ರಚಂಡ ಸಾಹಸಗ್ರಗಣ್ಯ ಕುಂಡು ಲೀಶವರದ ರೂಪು ಮಂಡಲಾ
 ವಿನಾಯಕ|| ಖಂಡ ಪರರು ಮಿತ್ರ ರಾಜ ತ ಸಕಲ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಸರ್ವ
 ಲೋಕ ಪೂಜಿತ ||ಅ||
- ಲಕ್ಷ್ಮಣ** : ಲಾಲಿಸೈ ಅಗ್ರಜಾ ಕಮಲದಳನಿಯನ ವಾಸುಕಿ ಶಯನ ಕೃತಿವಾಸ
 ಮಿತ್ರನೆ, ಜಗ ದ್ವಂದ್ಯನೆ ಸಾಹಸ ಗ್ರಹಣ್ಯನೆ, ಎನ್ನು ಬಿನ್ನಪವಂ
 ಅವಧರಿಸು ಭೂಪ ಭಾವನ ಪ್ರತಾಪ.
- ಪದ** : ಲೋಕಮಾತೆ ಸೀತೇ ಸಪ್ತಲೋಕರೆವನಲೋಕ | ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುಲು
 ನಾ ತಂದು ಕೊಡುವೆನು | ನಿನ್ನ ಪಾದ ಕಮಲದೆಡೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವೆನು
 ಇದಕ್ಕೆ ಚಿಂತೆಯಾಕೆ ಧೈರ್ಯನಾಗು ರಾಮಚಂದ್ರ ||ಅಗ್ರಜಾ||
- ಲಕ್ಷ್ಮಣ** : ಲಾಲಿಸೈ ಅಗ್ರಜರೇ ಲೋಕಮಾತೆಯಾದ ಸೀತೆಯು ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ
 ಇದ್ದರು. ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಸತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಸರಿಯೇ.
 ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಕಮಲದ ಬಳಿಗೆ ತಂದು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.
 ತಾವುಗಳು ಧೈರ್ಯವಾಗಿರಿ ವೃಥಾ ಯಾತನೆ ಯೋಚನೆ ಪಡುತ್ತೀರಾ
 ಸ್ವಾಮಿ.
- ಪದ** : ಎಂದು ರಾಮನನುಜ ಕೋಪದಿಂದ | ಧನುವಶರವ ಪಿಡಿದು ವಂದಿಸುತ್ತ
 ಪರ್ಣಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಟ||ಅ|| ಬ್ಯಾಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಘಳಿಗೆ ಖಿಡಂಬ ಡಿಸಿದಾ
 | ತಮ್ಮನ ಮನದೊಳಿದ್ದ | ಕೋಪವೆಲ್ಲಾ ಬಿಡಿಸಿದ | ನಡೆದರೊಂದು
 ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಲಾಗ ಅರಸು ||ಅಗ್ರಜಾ||

॥ದ್ವಿಪದಿ॥

ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣರುಗಳು ರಣ ಪರಾಕ್ರಮರು |
ಆ ಮಹಾಪಂಚವಟಿಯಿಂದ ನಡೆ ತರಲು |
ಕಾನನಾಂತರದಿ ತಪಸಿರುವ ಋಷಿಗಳನ್ನು |
ಜ್ಞಾನ ಶರದಿಗಳೆಂಬ ಋಷಿ ಪತ್ನಿಯರನ್ನು |
ರಾಣುತಲೆ ಬೆಸಗೊಳುತ ಖಂಡ ಖಗಮೃಗವ |
ಮಾನಿನಿಯ ಕೇಳಿದರು. ಮತ್ತೆ ಕಾತುಕವ॥
ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅರಸಿ ನಡೆತರಲು |
ಆನರೇಶ್ವರರು ಘೋರಡವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂದು |
ಹೊಸ ಪರಿಯ ಬಲಗಳನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದರು |
ಅರಸುರರಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದರು |
ಹುಲಿ, ಕರಡಿ, ಸಿಂಹ, ಶಾರ್ದೂಲಗಳನ್ನು ನೋಡಿ |
ಕಳವಳಿಸಿದರೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮಾತಾಡಿ |
ಹರಿಣ ನರಿ ಶರಭಗಳ ಕೋಡಾದಿಗಳ ಹಿಂಡಾ |
ಪರಿಪರಿಯಿಂಚಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊರೆವಮೃತ ಕಂಡಾ |
ಘೋರಕಾನನದೊಳಗೆ ತೊಳಲಿ ಖಿಳಲುತ್ತಾ |
ನಾರಿ ಸೀತೆಯು ಕಾಣಾದಳಲಿ ಶೋಕಿಸುತ್ತಾ |
ಹರಿಯಲಿ ಮಲಗಿದರ್ ಕಂಡರು ಜಟಾಯು |
ಈತ ನಮ್ಮೂನ್ವಯಕೆ ಸಖಿ ಅರುಣ ತನುಜಾ |
ಮಾತನಾಡಿಸು ತಮ್ಮಾ ಸಂಪಾತಿ ಅನುಜಾ |
ಯಾರಿಂದ ಬಂತು ನಿನಗೀ ಮರಣದೇಳೆಗೆ |
ಆರಮಗಪೆ ಕೀಳು ನೀನು ಎನುತಾ |
ಕಾರುಣ್ಯ ಕರು ನಿಂತು ಕೇಳೆ ಸವಿಮಾತಾ
ಶ್ರೀರಾಮನ ಸರಿ ಎಂದು ನೆರೆ ತಿಳಿದು ನಾಥಾ

ಪದ : ಪಾಲಯ ರಘುನಾಥ ಪರಮ ಪವಿತ್ರ ಮೂಲೋಕದೊಡನೆ ಕೇಳು
ಬಿನ್ನಪವ | ಖೂಳ ರಾವಣ ಕದ್ದುಕೊಂಡು | ಜಾನಕಿಯನು ಮೇಲೆ
ಮಾರ್ಗದಿ | ಪೋಪ ವ್ಯಾಳ್ಯಾದಿ ನಾನು ಬಾಲೆ ಕೂಗಿದ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ
ರಾವಣನೊಳು ಕಾಳಗ ಕಿಂದಿರಾಗ| ಕಾದಿದೆನಾ ಪೋಗಿ|

ಜಟಾಯು : ಪರಾತೆ ಶ್ರೀರಾಮ ತ್ರೈಲೋಕವಂದನೆನನ್ನ ಭಿನ್ನಪವ ಲಾಲಿಸು
ಮರುಳನಾದ ರಾವಣನು ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಆಕಾಶ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ
ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ; ಧರಣಿ ಸುತೆಯು ಕೂಗಿದ ಶಬ್ದವನ್ನೇ
ಕೇಳಿ ದಶಕಂಠನ ಕೂಡೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂತವನಾದನು, ಸ್ವಾಮಿ.

ಪದ : ಮುಂಚೆ ಸಂಗರದೊಳು ಗೆದನಾದ ಶಿಶಿರವ |
ವಂಚನೆಯೊಳು ಎನ್ನವೈದ ರಾಜೇಂದ್ರ ||

ಜಟಾಯು : ಪೂಜ್ಯರೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ದಶಕಂಠನನ್ನು ಗೆದ್ದೆನು.
ಆನಂತರ ಸುಳ್ಳು ಮಾತನಾಡಿ ನನ್ನ ಆತ್ಮದ ನೆಲೆಯನ್ನೇ ಕೇಳಿಕೊಂಡು
ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆದು ಮೂರ್ಛೆಗೊಳಿಸಿದನು ಸ್ವಾಮಿ!

ವಾರ್ಧಿಕ

ರಘುವೀರ ಕೇಳುಭುದಿಯು ಮೇರೆದಷ್ಟಿದರು. ಶೂರ್ಯನಿರುಳುದಿನಿ ಬೆಳಗಿದರು |
ಜನಕಾತ್ಮಜೆಯ ಉಗುರೆಡೆಗೆ | ಕಲ್ಪಷವು ಸೋಕುವುದುಂಟೆ |
ಕಪಟ ನಾಟಕ ನೆರೆ ನೋಡಿ ಯಾತಕೆ ಅಘರಣವ ಬಿಡು ಮುಂದೆ ನಡೆಯೆಂಬ ತನ್ನ|
ತಮ್ಮನ ಮಾತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಬರುತ್ತಿರುವ ವೇಳೆಯಲಿ | ಬಗೆಯಿಂದ ಬಾಯ್ಬಿಡುತ |
ಶೂರ್ಪಣಕಿ, ಮಗಳಧೋಮುಖಿಯು ತಡೆದಾಗ ಅಂತೆಂದಳು ||

ಪದ : ದಿನಿಸು ಸಿಕ್ಕಿತು ಯನಗೊಂದು| ಚೌತಣವ ಮಾಡು ಬಂದು ಬಳಗಕ್ಕೆ
ಇಂದು | ಮನುಜ ಮಾಂಸದ ಮೆಲದೆ ಬಹುದಿನ ಬಾಯುತಿದರಿಂದ|
ತೊಡರೆದ್ದು ನಲಿದು ಮನಗೊಯ್ವೆ | ಇವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೆ | ಭೂತಗಣ
ಗಣಿಗುಣ ಬಡಿಸುವ ರಕ್ತದೊಳಗೆ||

ಅಥಾಮುಖಿ : ಎಲೈ ನರ ಮನುಷ್ಯರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿಂದು ಬಹಳ
ದಿವಸವಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
ಹೋಗಿ ಭೂತಗಳಿಗೆ ರಕ್ತವನ್ನು ಕುಡಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಮಾಂಸವನ್ನು
ಬಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಪದ : ಗಂಟಲು ಮುರಿದಿವರುಗಳ ಮಾಂಸದೇಂಟು ಬಗೆಯಲಿ ಮಾಡುವೆ
ಕಜ್ಜಾಯಗಳ ಸುಜ್ಜಿಗೆ ಸೊಗಸು ಚರ್ಮಗಳ ನಮ್ಮ ನೆಂಟಾರಿಗಿಕ್ಕುವೆ
ಕಜ್ಜಾಯಗಳಾ ||

ಅಧಾಮುಖಿ : ಎಲೈ ಬೂಳರೆ ನಿಮ್ಮ ಖಂಡವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಮಾಂಸದಿಂದ ವಿಧ-
ವಿಧವಾದ ಕಜ್ಜಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ನೆಂಟರಿಗೆ ಇಕ್ಕುತ್ತೇನೆ
ನರರೆ.

ಪದ : ಎದೆಯ ಗುಂಡಿಗೆಯನ್ನೇ ಮುರಿದು ಎಣ್ಣೆಯಲಿ ತಾಳಿಟ್ಟು ತುಪ್ಪದಲಿಟ್ಟು
ಹುರಿದು ಖಿದಿಯಗಳನೆ ನುಗ್ಗಿದಿಯನ್ನ ಮದುವೆಯಾದವನ ಸಂಗಡ
ನಲಿದು ||

ಅಧಾಮುಖಿ : ಎಲೈ ಅಧಮರೆ ನಿಮ್ಮ ಗುಂಡಿಗೆಯನ್ನೇ ಮುರಿದು ಎಣ್ಣೆ ತುಪ್ಪ ಇವುಗಳಲಿ
ನುಗ್ಗಿ ನನ್ನ ಗಂಡನು, ನಾನು ಸಹ ತಿನ್ನುತ್ತೇವೆ ನರರೇ.

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : ಎಲೈ ದುಷ್ಟ ರಾಕ್ಷಸಿಯೆ ಎನ್ನ ಮುಂದೆ ವೃಥಾ ನಿನ್ನ ಆರೋಪವನ್ನು
ಏತಕ್ಕೆ ತೋರಿಸುತ್ತೀಯೆ, ಇಗೋ ಈ ಬಾಣದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು
ಸಂಹರಿಸಿ ಬಿಡುವೆನು ಸಮೀಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಾರುವಂತವಳಾಗಿ ರಕ್ಕಸಿ.

ರಾಮ : ಕೊಲ್ಲಬಾರದಯ್ಯ ಈ ಹೆಣ್ಣಾ ಕೊಂದು ಫಲವೇನು ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯೆ
ದೊರಕುವುದೈಯ್ಯಾ. ಎಲೈ ಅನುಜನೆ ಇವಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು
ಯುಕ್ತವಲ್ಲವು; ಕೊಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯೆ ಪಾತಕವು ಸಂಭವಿಸುವುದು ತಮ್ಮಾ.

ಪದ : ತಾಟಕಿಯನ್ನು ಕೊಂದ ತೆರದಿ ಈ ಪೋಟಿ ಮೂಳಿಯ ಮೂಗ ಕುಯೈನು
ಕ್ಷಣದಿ | ಚೂಟಿಯೊಳಗೆ ಇಂದೆಂದು | ಮಹಾನಾಟಕ ದಾರಿಯು |
ಶ್ರೀ ರಾಮ ಚಂದ್ರ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : ಲಾಲಿಸೈ ಅಗ್ರಜರೆ ನೀವು ತಾಟಕಿಯನ್ನೇ, ಕೊಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವಳ
ಮೂಗನ್ನು ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಭೇದಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ!

ಪದ : ಮುನಿಕಾತಿಕನೆಂದ ಮಾತ | ಕೇಳಿ ಕ್ಷಣದಿ ಕೊಂದೆನು ನಾನು ಸೌಮಿತ್ರ
ಜಾತ | ಘನೆ ಪಾಪಯನಗಿಲ್ಲವಯ್ಯ | ಎಂದು ಜನುಮಯಾತ್ಮಕ
ಸಂತವಿಡುತೆಂದನ್ನೆಯ್ಯಾ ||

ರಾಮ : ಎಲೈ ಸೌಮಿತ್ರ ತಾಪಸರಾದ ಕಾಶಿಕರ ಮಾತಿನಂತೆ ತಾಟಕಿಯನ್ನೇ ಸಂಹರಿಸಿದೆನು. ಆ ದೋಷವು ನನಗಲ್ಲವು ಈಕೆಯನ್ನು ಮಾನಭಂಗ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸು.

ಪದ : ಯಾರೈಯ್ಯಾ ಮನುಜರು ಜಾರೈಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮಯ ಮೊರೆಯ ನೋಡುವೆನು ಶೂರರೆಂಬುವನು ||

ಅಧಾಮುಖಿ : ಎಲೈ ನರಮನುಷ್ಯರುಗಳಿರಾ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೆಯಾದರೆ; ನಿಮ್ಮ ಮೊರೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವೆನು ನರರೇ.

ಪದ : ಕೂಗಿ ಕರೆವೆ ನಾನು | ಬೇಗ ಬಂದರೆ ನೀನು ಸಾಗಿಸುವೆ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ | ಹೋಗಿ ನೀವಿಂದೂ ||

ಅಧಾಮುಖಿ : ಎಲೈ ನರಮನುಷ್ಯರೆ ನಾನು ಕೂಗಿದ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಲೋಕವೇ ತಲ್ಲಣಿಸುವುದು. ನೀವು ಭಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂತವನಾಗು ನರರೇ ||

||ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭ|| ತಾಮಕಕ ಧೈರ್ಯ||

||ವಾರ್ಧಿಕ||

ಅಣ್ಣನಂತರ ಭಾವವಂಕಂಡು | ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂ ಉನ್ನತದ ಕುಚವೆರಡು | ನಾಶಿಕವ ಹಿಡಿದು ಚೈತನ್ಯದಿ ಕತ್ತರಿಸಲಾಗ | ಅಧೋಮುಖಿ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಪೋಲೈಳು ||
ಭಿನ್ನ ಬಡುಕು ತನರೆ ಸಾಗಿವಳಿವರಂ ಬೈಯುತ್ತಾ | ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರುಗಳು |
ಮುಂದೆತ್ತಿ ಬರುತಿರಲಾಗ ಬಂದ ಜನ್ಮವು ಪೋಗಿ ಬದಲು ಗಾಂಧರ್ವನ ರೂಪಿನೊಳು | ಏನೆಂದನು ಅಂದರೆ ಕಭಂದಾ ||

ಪದ : ಜಯ ಜಯಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಜಾನಕಿ ಸದ್ಗುಣ ಸಾಂದ್ರ | ಮಾಯಾಮೋಹಿರ ಹಿತ ಶುಭದಾಯ ಮಾಂಪಾಹಿರಾಮ ||

ಕಭಂದಾ : ರಾಮರೇ ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸೀತಾಮನೋಪ್ರಿಯನೆ ಮಾಯಾ ಮೋಹಿತನೆ! ಯನ್ನ ಭಿನ್ನವ ಲಾಲಿಸೈ ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತಜನ ಪ್ರೇಮಿ.

ಪದ : ಹಿಂದೆ ಧನುವೆಂಬ ಹೆಸರು | ಗಂಧರ್ವನಾನ್ಯೆಯ್ಯಾ |
ಅಂದಿಗೆ ದುರ್ವಾಸ ಮುನೇಂದ್ರನ ಶಾಪದಿಂದಾ ||

ಕಭಂದಾ : ಲಾಲಿಸೈ ಸ್ವಾಮಿ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಧನುವೆಂತೆಂಬ ಗಂಧರ್ವನಾಗಿದ್ದೇನು.
ಈವಾಗ ದುರ್ವಾಸ ಮುನೇಂದ್ರ ಶಾಪದಿಂದ ರಾಕ್ಷಸ ಜನ್ಮವು
ಸಂಭವಿಸಿತು ದೇವಾ.

ಪದ : ಹಿಂದೆ ರಾಕ್ಷಸ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ | ಇಂಧ್ರನೋಭದ್ರದಿಂದ ಶಿರವು ಅಂದು
ತಂದುದರಿಂದ ಕಭಂದಾನಾದೇನು ಸ್ವಾಮಿ ||

ಕಭಂದಾ : ಲಾಲಿಸೈ ದೇವಾ ಪುರಂದರನು ವಿಗಾತದಿಂದ ಶಿರವನ್ನು ಕಡಿಸಿದರಿಂದ
ಕಬಂಧನಾದೆನು ಸ್ವಾಮಿ.

ಪದ : ಇಂದು ಶಾಪವಿಮೋಚನ | ವಂಪಿಕ್ಷಕಾರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ |
ಮುಂದೆ ಶಭರಿ ಕೇಳುವಳು | ಹೋಗಿಂದನಾ ಗಂಧರ್ವಾನು ||

ಕಭಂದಾ : ಲಾಲಿಸೈ ದೇವಾ ಈ ದಿವಸ ನಿಮ್ಮ ದರುಶನದಿಂದ ಶಾಪವು
ವಿಮೋಚನೆಯಾಯಿತು ಮುಂದು ಶಭರಿಯು ಯೋಗ್ಯಕ್ಷೇಮವನ್ನು
ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಶಮನ ಮಾಡಬೇಕೆ ದೇವಾ.

||ಕಂಧಾರ್ತ||

ಕರುಣಿಸು ಮುದೈ ಕರಲಾ | ವರಶಭರಿಯು ಬಂದು | ರಾಮನ ಶಿರಚರಣವನು |
ವರೆದೊರೆದು | ಸೂಚಿಗೃಹಂತಾ ಗುರುಬಾದೊಳಂ ಬುಜಾಕ್ಷಿ ಬಹುಸ್ತುತಿಸಿದಳಾ
ಶಬರಿ ||

ಪದ : ಪಾಲಯ ಮಂಹಾಯಿ ರಾಮ | ಪರಮನಿಶ್ಚೇಮ
ಕಾಲಭಯನಾಶನ | ವಿಲೋಲ ವೈಕುಂಠ ವಿಠಲ ||

ಶಬರಿ : ಚಿತ್ತವಿಸೈ ರಾಮಚಂದ್ರನೆ! ದುರಿತದೊರನಾದ ವೈಕುಂಠ ಪತಿಯೆ,
ಎನ್ನ ಭಿನ್ನಪವ ಲಾಲಿಸೈ ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತರ ಪ್ರೇಮಿ.

- ಪದ** : ಅಂಗಜಾ ಕೋರಿ ಲಾವಣ್ಯ | ಆಶ್ರಿತಜನಾವರೇಣ್ಯ | ತುಂಗವಿಕ್ರಮಕಾರುಣ್ಯ |
ಸಂಗೀತ ತೋಲ ಗ್ರಹಣ್ಯ || ಪಾ ||
- ಶಬರಿ** : ಲಾಲಿಸೈ ದೇವಾ ಮನ್ಮಥನ ಕಾಯೆಗು ಮಿಗಿಲಾಗಿಯು
ಭಕ್ತವತ್ಸಲಾನಾಗಿಯೇ ಮಾರ್ತಾಂಡನಂತೆ ಇರುವ ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತರ ಪ್ರೇಮಿ.
- ಪದ** : ಕಬಂಧ ಪೇಳ್ವಾ ಮಾತಿಗೆ | ನೀ ಬಂದ ಕಾರ್ಯದ ರೀತಿಗೆ |
ಇಭರಾಜ ವರದಾಯನ್ನ ಅಭಯವಿತ್ತು ಪಾಲಿಸೈಯ್ಯಾ ||ಪಾ||
- ಶಬರಿ** : ಲಾಲಿಸೈ ದೇವಾ ಕಬಂಧನಿಗೆ ಶಾಪವಿಮೋಚನೆಯ ಮಾಡಿದಂತೆ
ಯೆನಗೆ ಅಭಯವಿತ್ತ ಕರುಣಿಸೈ ಸ್ವಾಮಿ.
- ಪದ** : ಮಧು ಕಾರಂಭುಜ ವದನೇ ||ಶಬರಿ||ಶ|| ಮಧುಗಜಸನ್ನಿಭಯಾನೆ ||ಶ||
ಪದಮ ಮದಳಾ ಯತನಯೇ ||ಶ|| ಪರಮ ಪತೀ ವ್ರತೆಯೇ ||ಶಬರಿ||
- ರಾಮ** : ಕೇಳಮ್ಮ ಶಬರಿ; ಚಂದ್ರನಂತೆ ಮುಖವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಇರುವ. ಸ್ತ್ರೀ
ಶಿರೋಮಣಿಯನ್ನೇ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಕೊಂಡನಲ್ಲಮ್ಮ ಶಬರಿ||
- ಪದ** : ಪಂಚವಟೀ ವನದೊಳಗೆ ||ಶಬರಿ|| ಮಮತರುಣಿ ಜನಕ ಸುತೇ ||ಶ||
ವಂಚನೆಯಿಂದಾದನುಜ ||ಶ|| ಹೋಯ್ತಾನು ರಾವಣ ಮೊದಲು ||ಶ||
- ರಾಮ** : ಎಲೈ ಶಬರಿಯೇ ನಾವುಗಳು ಪಂಚ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ
ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸೀತೆಯನ್ನು ಧನುಜನಾದ ರಾವಣನು ಯನ್ನನ್ನು
ವಂಚಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನಲ್ಲಾ ಬಾಲೆ.
- ಪದ** : ಆತನ ಕಾಣದಿದ್ದರಿಂದ ||ಶಬರಿ|| ಅರಸುತ್ತಾ ಬಂದೆವು ನಾವು ||ಶ||
ಕಬಂಧ ನೀ ತರುಣಿ ಪೇಳತೀರ ||ಶ|| ಪಂಪಾ ಸರೋವರದೆಡೆಗೆ ||ಶ||
- ರಾಮ** : ಎಲೈ ಪತಿವ್ರತಾ ಶಿರೋಮಣಿಯೇ ಆ ಧನುಜನಾದ ರಾವಣನನ್ನು
ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಬಂದೆವು ಪಂಪಾ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದು
ತೋರಬೇಕಮ್ಮ ತರುಣಿ.

- ಪದ : ಮುಂದೆ ಪೊಂಪೆಯೊಳೆರುತ | ನಂದನಿ ಭಾನುಜಾತ |
ನಿಂದ ರಾವಣನ ಕೊಲ್ಲಿಸಿ ಬಂದಳೈ ನಿಮ್ಮ ಅರಸಿ ||
- ಶಬರಿ : ಲಾಲಿಸೈ ಕಮಲಾಕ್ಷನೆ ಮುಂದೆ ಪೊಂಪೆಯೋ ವಾಯುನಂದನರಾದ.
ಆಂಜನೇಯ ಸುಗ್ರೀವ ಮೊದಲಾದವರಿಂದ ರಾವಣನೇ ಕೊಲಿಸಿ,
ನಿಮ್ಮ ಅರಸಿಯಾದ ಸೀತೆಯು ಬರುತ್ತಾಳೆ ಸ್ವಾಮಿ.
- ಪದ : ದಾರಿ ಅದಾವುದು ತರುಣಿ||ಶಬರಿ|| ತೋರೆಡೆ ನಾರಿ ಮಣಿಯೆ ||ಶ||
ಎಂದೆನುತ ಕೇಳುತಿರೆ ಬಂದೆವು ನಾವಿಲ್ಲಿಗೆ ಶಬರಿ ||ಶ||
- ರಾಮ : ಎಲೈ ವನಿತಾ ರತ್ನವೇ ಪಂಪಾಸರೋವರಕ್ಕೆ ದಾರಿಯನ್ನೇ
ತೋರಿಸುವಂತವಳಾಗಮ್ಮ ಶಬರಿ.
- ಶಬರಿ : ಲಾಲಿಸೈ ದೇವಾ ಈ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿ ಹೋದದ್ದೆ ಆದರೆ ಮುಂದೆ
ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸರೋವರವು ಕಾಣುತ್ತೆ ಗಮನ ಮಾಡಬೇಕೈ ಸ್ವಾಮಿ.

||ವೃತ್ತ||

ಕರಮುಗಿದಿಂತೆಂದು ಶಭರಿಂಗಾ | ಸದ್ಗುತಿಯನ್ನಿತ್ತು | ಪಂಪಾ ಸರೋವರದೊಳು
ಮಜ್ಜನ ವೇಸಗಿ | ಕಮಲದೆಲೆಯಂ ಕಂಡು ತರುಣಿಯಾ | ಭಮಿಸುತ್ತಾ ||

||ಭಾಗವತರು||

ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕರವಮ ಮುಗಿದು ಇಂತೆಂದು ಪೇಳಿದ ಶಭರಿಗೆ ಸದ್ಗುತಿಯನ್ನಿತ್ತು |
ಮುಂದೆ ಪಂಪಾ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ ನಿತ್ಯ
ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಗಳಂ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಮಲ ಪತ್ರವಂ ನೋಡಿ ಶ್ರೀರಾಮ
ಸೀತೆಯನ್ನುವುದಾಗಿ ವ್ಯಸನ ಮಾಡುವಂತ ಪ್ರಕಾರ ||

ಪದ : ಜಲಜದಳಾಯುತು ತನಯನ |ತ| ಜಲಜೀಡು ತನುಜೆ ||ತ||
ಜಲದೊಳ ಗ್ಯಾತಕೆ ಬಂದು | ನೆಲೆಪಿಸಿದಳೈ ಸತಿಯಿಂದು ||ತಮ್ಮಾ||

ರಾಮ : ಆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕಮಲಲೋಚನೆಯಾದ ಸೀತೆಯ ಈ ಸರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ
ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಬಂದು ವಾಸಿಸುತ್ತಾಳೈ ಲಕ್ಷ್ಮಣ!

- ಪದ** : ಜನಕಸುತೆ ಜನರಹಿತೆ |ತ|| ಮನಸಿ ಜಮೋ ಹನರುಚಿರೆ |
ಕನ ಕಮಯೆ ತನು ಪೇಳುತೆ| ಮುನಿನಮಿತೆ ಮಮವನಿತೆ ||ತಮ್ಮಾ||
- ರಾಮ** : ಲಾಲಿಸೈ ಸಾಮಿತ್ರ ಬಂಗಾರದಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೀತೆಯನ್ನೇ
ಕಾಣದೇ; ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಳವಳಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದೈ
ತಮ್ಮಾ.
- ಪದ** : ನಾರಿಯ ಕೈಗಳ ನೋಡು ತಮ್ಮಾ ||ತ|| ತೋರುತಿದೆ ಕುಚವೆರಡು |
ನೀರೊಳಗೇತಖಿ ಬಂದು ||ತಮ್ಮಾ|| ಸೇರಿದಳೆ ಸತಿಯಿಂದು ||ತಮ್ಮಾ||
- ರಾಮ** : ಎಲೈ ತಮ್ಮನೇ ಈ ಸರೋವರದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಜಾನಕಿಯ ಕೈಗಳು
ಕುಚವು ಸಹ ತೋರುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲ. ಈ ನಾರೀಮಣಿಯು ಈ
ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು? ಆಲೋಚಿಸಿ ಹೇಳುವನಾಗೈ
ತಮ್ಮಾ.
- ಪದ** : ಕಡುಕಮಲಾ ಸಖೀಕಿರಣ ||ತಮ್ಮಾ|| ಸುಡುತಿದೆ ಮೈ ಆಭರಣಾ |
ಹಿಡಿಮರತುಪಿನೊಳು | ವೈದಿಡುಯನ್ನೆಯ ಸಹಜಾ ||
- ರಾಮ** : ಎಲೈ ತಮ್ಮಾ ಸರಸಿರುಹ ಸಖಿನದಳದಿಂದ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವ
ಆಭರಣವು ಶರೀರವನ್ನೇ ದಹಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ
ಯನ್ನನ್ನು ಇಡುವಂತೆ ಮಾಗೈ ತಮ್ಮಾ||
- ಪದ** : ರಘಾವೀರಂಭ ಜವರನ | ಈ ಮರಳು ಮಾತಿನ ಬಗೆಗೆನೆಂಬೆ ಸುಗೆಗಾ||
- ಲಕ್ಷ್ಮಣ** : ಕಮಲದಂತೆ ಮುಖವುಳ್ಳ ಅಗ್ರಜರೆ ಲಾಲಿಸು ತಾವುಗಳು ಮರುಳರಂತೆ
ಇಂತಹ ಕುಹಕದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರೆ ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿ ಸ್ವಾಮಿ.
- ಪದ** : ಇರುಳು ಮೂಡುವನೆ ಶೂರ್ಯ | ಇದು ಚಂದ್ರನ ಕಿರಣವಲ್ಲ ವೈ ರಾಘವಾ|
ಸರಸಿ ಜಾನಕಿ ಸೀತೆಯು | ನೇರೊಳು ಬಂದು ಇರುವುದುಂಟೆ ರಾಘವಂ||
- ಲಕ್ಷ್ಮಣ** : ಅಗ್ರಜರೆ! ಭಿನ್ನಪವಂ ಲಾಲಿಸಿ! ಶುರ್ಯಯ ತಮಿಕ್ಷ ತಾಮಸ ರಾತ್ರಿ
ಜೋತಿ ಸೈಂದ್ರೇಯ ಎಂಬ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಗಲರಸಳಾದ ಭಾಸ್ಕರ

ಹಾಸ್ಯರ ಭನ್ನ ಪ್ರಭಾಕರ ವಿಭಾಕರ ಎಂಬ ಶೂರ್ಯನು ಉದಯಿಸುವುದುಂಡಿ ಈ ನತಮ್ಮ ಶೆಳಿಗೆ ಗೋಚರಿಸುವು ಹಿಮಾಂಷು ಚಂದ್ರಮಾಶ್ಚಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಕುಮುದ ಬಾಂಧವ ಎಂಬ ಚಂದ್ರನ ಕಿರಣವಲ್ಲವೇ ದೇವ ಕಮಲ ಮುಖಿಯಾದ ಸೀತೆಯು ಅಂಬೋರಣಿ ವಸ್ತು ಪಾನೀಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಂಬಾ ಕುಂಭಿಣಿ ಎಂಬ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಹಿತಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿರುತ್ತಾಳೆಂದು ಭ್ರಮಿಸುತ್ತೀರಿ, ರಾಮ ರೆರಪಿ ಕುಲೊತ್ಪನ್ನರೇ.

||ವಾರ್ಧಿಕ||

ಇರಲು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ನೋಡಂಭಡಿಸಿ | ಋಷಿಮುಖಿ ಗಿರಿಯಿಂದ | ಕಂಡು ವಾಲಿಯಭಯದಿ | ಸುಗ್ರೀವ ಸಂಜೋದ್ಭವಾದಿಗಳ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದಾಗಂತೆಂದನು ||

||ಭಾಗವತರು||

ಈಗೋ ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರರನ್ನು ಸಂತೈಸುತ್ತಿರಲು ಅತ್ತಲು ಋಷಿ ಮುಖಿ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಸುಗ್ರೀವನು ತಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಾದ ವಾಲಿಯ ಭಯದಿ ಕಪಿ ಸೈನ್ಯವನ್ನೇ ಕರೆದು ಮಾತಾನಾಡುವಂತಾ ಪ್ರಕಾರ ||

ಪದ : ವಾನರೇಶ್ವರಲ್ಲರು ಕೇಳಿ | ಏನು ಸೋಜಿಗವೆಂದು ಯನ್ನೊಡನೆ ಹೇಳಿರೈಯ್ಯಾ | ತರಣಿ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಪಂಪಾತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು | ಇರುವ ನಿಪುಣ ವೀರ ಧೀರರು | ಯಾರು ನೋಡಿ ಬಾರಯ್ಯ ||

ಸುಗ್ರೀವ : ಲಾಲಿಸೈ ಕಪಿವೀರರೇ ಪಂಪಾಸರೋವರದೆಡೆಗೆ ಸೂರ್ಯ ಕಾಂತಿವುಳ್ಳವಾರಾಗಿ ಬಂದು ಇರುವ ವೀರರು ಯಾರಾಗಿರಬಹುದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಂತವನಾಗೈಲಾನರನೇ!

ಪದ : ದುರುಳನ ಗೃಜಯನ್ನು | ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂತಲಿ ಖರದಿಂಬಂದಿದ್ದದ್ದೆನೋ | ಎಂತೆಂ ಖನಿಜವಾ ||

ಸುಗ್ರೀವ : ಕೇಳೈ ಕಪಿ ವೀರರೇ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಾದ ವಾಲಿಯು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದಾಗಿ ಕಪಟಿ ಕೃತಿಯಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತಾನೆನೋ; ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತವ ನಾಗೈ ಮಾರುತಿ.

- ಪದ** : ವೈರಿಗಳಾಗಲಿ ವರಹಿ ತರಾಗಲಿ | ಮಾರುತಾತ್ಮಜ
ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬಾರಯ್ಯೆ ||
- ಸುಗ್ರೀವ** : ಕೇಳೈ ವಾನರನೆ ಅವರುಗಳು ಶತ್ರುಗಳೇ ಆಗಲಿ ಮಿತ್ರರೇ ಆಗಲಿ
ನೋಡಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬರುವಂತವನಾಗೈ ವಾನರನೇ.
- ಪದ** : ಬೇರೊಂದು ರೂಪಿಂದಾ | ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾರುಣೀಕಾವ ತಿಳಿದು|
ಕರತಾರೈ ಮುಂಕೊಂಡು | ವಾನರೇಶ್ವರ ||
- ಸುಗ್ರೀವ** : ಎಲೈ ವಾನರ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆ ಬೇರೊಂದು ರೂಪಿನಿಂದ ಅವರ ಬಳಿಗೆ
ಹೋಗಿ ಕಂಡುಬಂದ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಾರಪ್ಪ
ಮಾರುತಿ.

||ವಾರ್ಧಿಕ||

ಕೇಳುತಾಕ್ಷಣದೊಳಗೆ | ನಿಜ ವೇಷ ವಂಚಿದು ಬಾಲ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ವೇಷದಲ್ಲಿ ನಡೆ
ತಂದು ಬಾಲಕರು ನೀವ್ಯಾರು ಎಲ್ಲಿ ಗೈಯ್ಯಾವಿರೆಂದು ಕೇಳಿದನು ಮೂರು
ತಾತ್ಮಜನು ||

- ಪದ** : ಅವಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರೈಯ್ಯೆ | ನೀವು ಬಾಲಕರಿರಾ |
ಅವಳಲ್ಲಿಗೆ ಪಯಣ ಮೆಯ್ಯಾ | ಜಾನ ಬಾಲಕರಿರಾ ||
- ಬಾಲ
ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ** : ಎಲೈ ಬಾಲಕರೇ ನೀವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರಿ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಡೆಗೆ
ಗಮನಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಎನ್ನ ಕೊಡೆ ಪೇಳಿರೈ ತರಳರೇ ಕೋಡ
ಸಕಲಾಯುತರೇ.
- ಪದ** : ಋಷಿಗಳಂತೆ ವೇಷ ನಿಮಗೆ | ಅಸನು ಬಾಲಕರಿರಾ |
ಹೆಸರೇನು ಮಾಜದೆಯನ್ನೊಳು ಸುರಿ ಬಾಲಕರಿರಾ ||
- ಬಾಲ
ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ** : ಉತ್ತವಿಸೈ ತರಳರೇ ಋಷಿಗಳಂತೆ ವೇಷ ಧರಿಸಿ ಇರುತ್ತೀರಿ. ನೋಡಿದರೆ
ಬಹಳಶಕ್ತಿವಂತರಾಗಿ ತೋರುತ್ತಾಯಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾಜದೇ
ಹೇಳಿರೈ ಬಾಲರೆ ಸುಗುಣ ಶೀಲರೆ.

- ಪದ : ಕಾರಣಾಂತರವು ಹುಡುಕುವುದೇನು | ಬಾ ನಿಮ್ಮ ಆನನ
ವ್ಯಾಕೆ ಬಾಡೀತು ಜಾಣ ಬಾಲಕರಿರಾ ||
- ಬಾಲ : ಬುದ್ಧಿ ಕುಶಲರೆ ಲಾಲಿಸಿರಿ. ಈ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀವುಗಳು ಅರಸುವುದೇನು
ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಆನನವೆಂಬ ಮುಖವು ಕಂದಿಲವುದ್ಯಾತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿರೈ
ಸುಗುಣರೇ ಕಾಂತಿ ಪುನೀತರೆ.
- ಪದ : ಊರೆಲ್ಲಿಹುದು ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ್ಯಾರು ಬಾ |
ಘೋರಾರಣ್ಯ ಕಿತ್ತ ಕಳು ಹಿದರ್ಯಾರು | ಬಾಲ ||
- ಬಾಲ : ಲಾಲಿಸೈ ತರುಣರೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಳವ್ಯಾವುದು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮಾತಾ-
ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಪಿತೃಗಳ್ಯಾರು ಉಸುರುವಂತವರಾಗಿ ಬಾಲರೆ ಸುಗುಣ ಶೀಲರೆ.
- ಪದ : ಧರೆಯೊಳತ್ಯಧಿಕ ನೆಂದಿನಿಪ ಅಯೋಧ್ಯ ಪುರದರ ಸನ ಸುತರು |
ವರಪಿತನಾಗ್ನಿಯಿಂದ ವಿಯೋಳದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಿಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ||
- ರಾಮ : ಕೇಳೈ ಬಾಲ ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಅಧಿಕವಾದ ಅಯೋಧ್ಯಪುರವನ್ನಾಳುವ,
ದಶರಥರಾಯನ ಮಕ್ಕಳು ತಂದೆ ಮಾತಿನ ಮೇರೆಗೆ ನಾವು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ
ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷ ಇರಬೇಕಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಬಂದವೈ ತಿರುಣ.
ನೀ ಬಹು ಸುಗುಣ.
- ಪದ : ಹಿರಿಯಾತನಾ ರಾಮ | ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಸೀತಾ | ಭರತ ಶತ್ರುಘ್ನರೆಂಬ
ಇರುವ ರೂರೊಳಗನು ಜರು | ಯನ್ನೆಯ ತರುಣಿ ಜಾನಕಿಯೆಂಬಾಳ||
- ರಾಮ : ಕೇಳೈ ತರುಣಾ ಜೇಷ್ಠನಾದ ರಾಮ ನಾನೇ ಈತನೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು,
ಭರತ, ಶತ್ರುಘ್ನರೆಂಬ ಸಹೋದರರು ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾದ
ಸೀತೆಯು ಸಹ ಪಂಚವಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವೈ ತರುಣ ಬಹು ಸುಗುಣ.
- ಪದ : ದುರುಳ ರಾವಣ ನಾವಿಲ್ಲದ ವ್ಯಾಳ್ಯದಿ | ಸೀತಾ ತರುಣಿಯನ್ನೋಯ್ದು
ನೆಂದು ಶರಣ ಜಟಾಯು ಪೇಳ್ದುದರಿಂದ | ನಾವಿಲ್ಲಿ ಅರಸಿ
ಕೊಂಡೈಯ್ದುದೆವು ||

- ರಾಮ** : ಲಾಲಿಸೈ ತರಳನೆ ದುಷ್ಟರಾವಣನು ನಾವಿಲ್ಲದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನೆಂದು ಜಟಾಯು ಹೇಳಲಾಗಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ಅರಸಿ ಬಂದೆವೈ ಬಾಲ.
- ಪದ** : ತೋರುವ ಗಿರಿ ಯಾವುದರೊಳಗಿರುವಂತ ಯಾರು ನಿನ್ನೇಯ ಪೆಸರು | ಆರಮಗನು ನೀನು | ಬಂದು ದೇತಕೆ ಎಂದು | ಮಾರುತಿಯನು ಕೇಳ್ದರೂ ||
- ರಾಮ** : ಬಿತ್ತವಿಸೈ ತರುಣ ಮುಂದೆ ತೋರುವಾ ಪರ್ವತವ್ಯಾವುದು ಅದರಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವರಾರು. ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಪೂರೈತ್ತರ ವೇನು ಪೇಳೈ ತರುಣಾ.
- ಪದ** : ಕರ್ಣ ಕುಂಡಲವಿಟ್ಟು | ಕರಣವುಳ್ಳವನಿದಿ ಬಂದುದ್ಯಾತಕೆ ಎನಲಾ | ಸೌಂದರ ಮಾರುತಿಗಳ ಮಾತಾ ಕೇಳುತ್ತಾ | ನಂದ ದಿನಮಿಸುತ್ತೆಂದು ||
- ಬಾಲ** : ಬಿತ್ತವಿಸೈ ಸ್ವಾಮಿ ಕರ್ಣಕುಂಡಲ ದಾರಿಯಾಗಿಯು.
ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ : ಬಹುಯೋಗ್ಯನಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತೀರಿ ನೀನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳೈ ತರುಣ. ಬಾರಲಿ ಕರಣ.
- ಪದ** : ಪಾಹೀ ಪಂಚಜದಳ ಲೋಚನ | ಮುಕ್ತಿ ದೇಹಿ ಅಹಲ್ಯ ಶಾಪ ವಿಮೋಚನಾ | ಸತ್ಯಮಹಂತ ಗುಣಶೀಲ ಸಜ್ಜನಪಾಲ | ಪಾಹೀ ಪಂಚಜದಳ ಲೋಚನ ||
- ಬಾಲ** : ಲಾಲಿಸೈ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ತಾವರೆ, ಕಮಲದಂತೆ ನೇತ್ರವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ,
ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ : ಪರಂತು ಅಹಲ್ಯ ಶಾಪವಿಮೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಸ್ವಾಮಿ ಬಂಧುಜನ ಪ್ರೇಮಿ.
- ಪದ** : ಅಂಗಜ ಪಿತಪಾಪಶಾಸನ | ದೇವೋತ್ತಂಗ ವಿಕ್ರಮ ಗುರುಚಾಸನ | ಬಾನು ಸನ್ನಿಭವಂಗ ನೀಲ ಮೇಘ ಶ್ಯಾಮ ||ಪಾಹೀ||
- ಬಾಲ** : ಲಾಲಿಸೈ ಸ್ವಾಮಿ, ಅನಂಗ ಪಿತನೆ ಪಾಪ ವಿದೂರನೆ ದೇವರ ದೇವನೆ
ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ : ನೀಲ ಮೇಘಶ್ಯಾಮನೆ, ಗರುಡಾ ನಾ ವಾಹನನೇಯನ್ನು ಭಿನ್ನಪವಂ ಅವಧರಿಸೈ. ಜೀಯ. ಭಕ್ತನ ಪ್ರಿಯಾ.

ಪದ : ಲೋಕನಾಯಕ ಸದ್ವಿಚಾರಣಾ | ಅನತದುರಿತ ಸಂಹಾರಣಾ |
ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಸಾಕ್ಷ ತಪಾರೆ ವಾಸ ಶರಣು | ಪಾಹೀ ಪಂಕಜದಳ
ಲೋಚನಾ ||

ಬಾಲ : ದೇವ ವಂದಿಸುವೆನು ಜಗತ್ತರ್ತನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಅಯೋಧ್ಯೆ
ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ರಾಮನೆ ದಿನ್ನವಂದನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸೈ ದೇವ ಭಕ್ತ ಮನೋಭಾವ.

ಪದ : ನಿಜವೇಷ ಇದ ನೋಡು ಹನುಮಂತ ನಾನಿನ್ನ ಬಾಜಕನಾಗಿರುವೆ
ನೈಯ್ಯಾ | ಅಜಸುರಾದಿಗಳು ಪೂಜಿಸುವಂತೆ | ಪಾದ ದಾನಿಜ | ಭಕ್ತಿಯನ
ಗೈಯ್ಯಾ | ರಾಮನಿಸ್ವೀಮ ||

ಬಾಲ : ಲಾಲಿಸೈ ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮ್ಮ ಪಾದಸೇವಕನಾದ ಹನುಮಂತನ ಸಹಜ-
ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ರೂಪನ್ನು ನೋಡುವಂತವರಾಗಿ. ಬ್ರಹ್ಮಾನುದೇವತೆಗಳಾ ಪೂಜಿಸುವ
ನಿಮ್ಮ ಪಾದದ ನಿಜ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಎನಗಿತ್ತ ರಕ್ಷಿಸೈಧಾತ ಲೋಕವಿಖ್ಯಾತ.

ಪದ : ಹಿಂದೆ ಬಾಲ್ಯ ದೊಳೆನ್ನಮಾತೆ ಅಂಜನದೇವಿಯಿಂದಪದೇಶದಿಂದ |
ಸಂದರುಶನದಿಂದ | ಸಫಲವಾಯಿತು ಜನ್ಮ | ಇಂದೆನ್ನ ಮನದಿಷ್ಟವಯ್ಯ
ಸುಪ್ರಿಯಾ ||

ಹನುಮಂತ : ಬಿತ್ತ ವಿಸೈದೇವ ಹಿಂದೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಎನ್ನ ತಾಯಿಯಾದಂತ
ಅಂಜನಾದೇವಿಯ ಉಪದೇಶ ಛಲದಿಂದ ಈ ದಿವಸ ನಿಮ್ಮ
ದರುಶನವಾದುದ್ದು ಎನ್ನ ಜನ್ಮವು ಸಫಲವಾಯಿತು. ಮನದಿಷ್ಟವನ್ನು
ಇತ್ತ ರಕ್ಷಿಸೈ ಸ್ವಾಮಿ ಮನುಮುನಿಪ್ರೇಮಿ.

ಪದ : ಅಗ್ರಜಾ ವಾಲಿಯ ಭಯಕಾಗಿ ಸುಗ್ರೀವಾ ಮೊದಲು ಜಾಂಬವರೆಲ್ಲರು |
ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಿಂ ಕೂಡಿ | ಕೊಂಡೆಲ್ಲ ಋಷಿ ಮುಖಪರ್ವದೊಳೆಗಿಹರು ||

ಹನುಮಂತ : ಕರುಣಿಸೈದೇವಾ ಅರ್ಕಪುತ್ರನಾದ ಸುಗ್ರೀವನು, ಜಾಂಬವರೆ ಆದಿಯಾಗಿ
ಅಣ್ಣನಾದ ವಾಲಿಯ ಭಯಕ್ಕಾಗಿ ಋಷಿ ಮೂಖಿ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ
ವಾಸಿಸುತ್ತಾನೆ; ದೇವಾ ನಿಗಮಭಾವಾ.

ಪದ : ಸುಗ್ರೀವನೆಂಬ ಮರ್ಕಟರಾಯ | ನಿಮ್ಮಪಾದಗುಹ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು | ಅತೀ
ಶೀಘ್ರದಿಂದೆನ್ನ ಕಳುಹಿದ ಇಲ್ಲಿಗೆ | ದಯಮಾಡಬೇಕೆಲ್ಲಿಗೆ ||

ಹನುಮಂತ : ಲಾಲಿಸೈ ಸ್ವಾಮಿ; ವಾನರ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜನಾದ ಸುಗ್ರೀವನು ನಿಮ್ಮ
ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಎನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಗಮನ ಮಾಡಬೇಕೈ
ಸ್ವಾಮಿ.

ಪದ : ನುಡಿಯ ಕೇಳುತ| ರಘುರಾಜೇಂದ್ರ | ಬಂದಡಿ ಇಡಲಾರೆನೆಂದು |
ನುಡಿಯ ಕೇಳು ತಪಾದಭ ಜಕನಾಗಿಹನೆಂದು | ಪೆಗಲೋಳೋರ್ವರ
ನಾಥನು ||

ರಾಮ : ಕೇಳೈ ವಾನರರೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳುಗಳ ಘಾತಿಯಿಂದ
ಬಹುದೂರ ನಡೆದುಬಂದು; ಇನ್ನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ
ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವೆ ಹನುಮಂತ.

||ಕಂದಾರ್ಥ||

ಈ ಪರಿಯಿಂದ ಮಾರುತಿ | ಭೂಪಾಲಕರೀರ್ದರ ಪೆಗಲೊಳಾಂತು | ಆ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ
ತಂದು | ಪಾವನ ಸುತ ಪೇಳ್ಳನಾಗು | ಭಾಸ್ಕರ ಸುತಗೆ ||

||ಭಾಗವತರು||

ಇಗೋ ಈ ಪ್ರಕಾರ ರಾಮದೇವನು, ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಂತವರಾಗಿ
ಆಂಜನೇಯನು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರುಗಳನ್ನು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಋಷಿ
ಮುಖ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸುಗ್ರೀವನು ಕೂಡ ಮಾತಾಡುವಂತ ಪ್ರಕಾರ.

ಪದ : ಬಾನುನಂದನ ವಾನರೇಶ್ವರ | ನೀನು ಲಾಲಿಸು ನಾನೆಂಬ ಮಾತನು ||

ಹನುಮಂತ : ಕೇಳೈ ಸೂರ್ಯನ ಮಗನಾದ ಸುಗ್ರೀವನೆ, ನಾನು ಹೇಳವಾ ಮಾತನ್ನು
ಏಕ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಲಾಲಿಸೈ ರಾಜರ ವಿಸಮತೇಜಾ.

ಪದ : ಬಾಲರಿರ್ವರು | ದಶರಥೇಂದ್ರನ | ಭೂಪಾಲ ಕಾತ್ಮಜ ಶ್ರೀ ರಾಮ
ಲಕ್ಷ್ಮಣ ||

ಹನುಮಂತ : ಕೇಳೈ ಸುಗ್ರೀವಾ ಈ ಬಾಲಕರಿಬ್ಬರೂ ದಶರಥರಾಯನ ಮಕ್ಕಳಾದ.
ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರಂತೆ; ಭೂಪಶಕ್ತಿ ಪ್ರತಾಪ.

ಪದ : ರಾಮನೀತನೂ ರಾಜೀವಾಕ್ಷನು | ಭೂಮಿ ಪಾಲಕ ಭಕ್ತ ವತ್ಸಲ ||

ಹನುಮಂತ : ಕೇಳೈ ಸುಗ್ರೀವ ಪಂಚವಟಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವೇಳೆಯೊಳು ದುಷ್ಟ
ರಾವಣನು ಕೃತಕದಿಂದ ಸೀತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನಂತೆ
ರಾಜರವಿಸಮತೇಜ.

ಪದ : ಕದ್ದುಕೊಂಡಾವ | ಪೋದ ಕಾರಣ | ಎದ್ದು
ಬಂದಾರು | ನಾವಿದ್ದ ಡಾವೀಗೇ ||

ಹನುಮಂತ : ಕೇಳೈ ಸುಗ್ರೀವಾ ಜಾನಕಿಯನ್ನು ಅರಸಿಕೊಂಡು ನಾವಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ
ಬಂದಕ್ಕೆ ರಾಜ ಇನಸಮತೇಜ ||

ಪದ : ಕಾರುಣಿಕಾರು | ಕಂದರೀವರು | ಸೂರ್ಯವಂಶದ | ಸುಲಭರಲೈಯ್ಯಾ||

ಹನುಮಂತ : ಕೇಳೈ ಸುಗ್ರೀವಾ ಬಂದು ಕಾರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಇವರೀವರು
ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳನ್ನು ಸಾಮ್ಯರೆಂದು ಎಣಿಸಬೇಡ.
ಸೂರ್ಯವಂಶದ ಸ್ಥರೈ ದೊರೆಯ ಮನದಿರುವ ವರವೆ.

ಪದ : ರಾಮ ಹರೆ ರಘುನಾಥ ಹರೆ | ಬೇಮಸರಾಕ್ರಮ ಭಕ್ತ ರಕ್ಷಕ ಮಳಿ ||

ಸುಗ್ರೀವ : ಪೂಜ್ಯರೆ ವಂದಿಸುವೆನು ನೀವು ಸೂರ್ಯವಂಶ ಉತ್ಪನ್ನರಾಗಿಯು
ದುಷ್ಟರ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಸಾಧುಗಳನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂತೆ ರಾಮರೆ ಎನ್ನ
ಭಿನ್ನಪವಂ ಧರಿಸಬೇಕೈ ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತ ಜನಪ್ರೇಮಿ.

ಪದ : ಅಗ್ರಜನಾಗಿಹ ವಾಲಿಯು ಪರಾಕ್ರಮ | ಉಗ್ರಶರೀರನಲೈ | ಅತೀ
ಶೀಘ್ರದಿಂದೆನ್ನ ಬಾರ್ಯಳನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಗ್ರೈಸಲು ನೋಡುವಾ ||

ದುರೀತ : ಲಾಲಿಸೈ ಶ್ರೀರಾಮ; ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಾದ ವಾಲಿಯು ಬಹುಪರಾಕ್ರಮ-
ಶಾಲಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಆತನು ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ
ಸ್ವಾಮಿ.

- ಪದ** : ದೇವತೆಗಳು ಸಹಿತ ತಂಜುವರಣ್ಣನ | ವಾಲಿ ಪರಾಕ್ರಮಕೆ |
ರಾಮ ದೇವರ ನಾವಿಬ್ಬರು ಜೊತೆಯಾದೊ | ವಾಲಿ ರಾವಣ ನಿಂದಲಿ||
- ದುರಿತ** : ಲಾಲಿಸೈ ಶ್ರೀ ರಾಮರೇ, ದೇವತೆಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ಅಣ್ಣನಿಂದ ವಾಲಿಗೆ
ಭಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ವಾಲಿಯಿಂದಲೂ, ರಾವಣನಿಂದಲೂ, ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ
ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ಭಂಗವು ಬಂದಿರುತ್ತೆ. ರಾಮ ಸದ್ಗುಣ ಧಾಮ.
- ಪದ** : ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡರೆ ಬಿಡುವೆನೆ ಸೀತೆಯಾ | ಎನ್ನ ಮನೋರಮೆಯ | ನಿನ್ನ
ಅಣ್ಣನ ಪಾಡೇನು ವಾಲಿನ ಕೊಂದು | ಮಣ್ಣುಕೊಡಿಸುವೆಂದೆನಾ ||
- ದುರಿತ** : ಎಲೈ ಸುಗ್ರೀವನೇ ನನ್ನ ಮನೋರಮೆಯಾದ ಸೀತೆಯನ್ನು
ಅಪಹರಿಸುವಾಗ್ಗೆ ಕಂಡಿದ್ದರೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣ
ವಾಲಿಯ ವಿಷಯವೇನು ದೊಡ್ಡದೋ ಕೂಡಲೆ ಸಂಹರಿಸುತ್ತೇನೆ.
ಏತಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹ ಪಡುವೆ.
- ಪದ** : ಚಾಣನಾದರೆ ನೋಡು ಕೈಯೊಳಗಿದ್ದ ಬಾಣಭತಂಗಳನು | ಅವನ ಪ್ರಾಣವ
ಕೊಂದು ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ | ರಾಣಿಯ ಬಿಡಿಸುವೆನು ||
- ದುರಿತ** : ಎಲೈ ಸುಗ್ರೀವನೇ ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಧನುರ್ಬಾಣಗಳನ್ನು ನೋಡು,
ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಂದು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಕೈವಶ
ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಸುಗ್ರೀವಾ.
- ಪದ** : ಅ ಮಮ ವಾಲಿಯ ರಾಮ ಕೊಂದರೆ ಸತಿ ರುಮೆಯ ಬಿಡಿಸಿ ತಂದರೆ
ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಸೇನೆ ಸಹ ಬಂದು | ಚರಣ ಸೇವೆಯ ಮಾಳ್ವೆ ||
- ಸುಗ್ರೀವ** : ಶ್ರೀರಾಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಪರಾಕ್ರಮವಿದು ನನ್ನ ಸತಿಯಾದ ರುಮೆಯನ್ನು
ಬಿಡಿಸಿ ತಂದದ್ದೆಯಾದರೆ; ನನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇನೆ ಸಮೇತ ಬಂದು ನಿಮ್ಮ
ಪಾದಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ; ಧಾತಾ ಶರಣು ಜನಪ್ರೀತಾ.
- ಪದ** : ನುಡಿದ ಮಾತಿಗೆ ಎರಡಿಲ್ಲ | ಇಕೋ ಹಿಡಿನಂಬುಗೆಯ ಕಡಲಿಲ್ಲದೆ |
ತಡೆಯದೆ ಕೈಕಟ್ಟು ತೀರವರು | ಬಂದೆದ್ದಡದಲೀ ||

ಸುಗ್ರೀವ : ಎಲೈ ಸುಗ್ರೀವಾ; ನಾನು ಆಡಿದ ಭಾಷೆಗೆ ಕುಂದಿಲ್ಲದೆ ಕೈ ಮುಟ್ಟಿಯಿರುತ್ತೇನೆ. ಧೃಡಚಿತ್ತನಾಗೈಯ್ಯ ಸುಗ್ರೀವಾ.

ಪದ : ಕನೈಯ ಕದ್ದಕೊಂಡೊವಾಗ | ತನ್ನ ಚಿನ್ನಾಭರಣಗಳಂತೆ ದಿಡಲಾಗ | ಎನ್ನೆಯ ಪರ್ವತಗಿಡಲು ಹನು | ನಾಕಟ್ಟಿ ಚಿನ್ನಾಗಿರಿಸಿದೆನು ||

ಸುಗ್ರೀವ : ಲಾಲಿಸೈ ಶ್ರೀರಾಮರೆ ಪಾಪಿ ರಾವಣನು ಸೀತೆಯನ್ನು ಕದ್ದುಕೊಂಡೋಗುವಾಗ; ತಾನು ಧರಿಸಿದ ಬಂಗಾರದಾಭರಣಗಳನ್ನು ಈ ಕುಲಧರಕ್ಕೆ ಇಡಲು, ನಾನು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇಗೋ ಪರಾಂಭರಿಸಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ.

||ಭಾಗವತರು||

ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುಗ್ರೀವನು ರಾಮರ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಆಭರಣವನ್ನು ಇಡಲು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಕನಿಕರದಿಂದ | ಶ್ರೀರಾಮರು ವ್ಯಸನ ಮಾಡುವಂತಾ ಪ್ರಕಾರ ||

ಪದ : ಕಂಚಾನಾನೇ ಕಲಕೀ ರಾವಣ | ಸಂಜೀವಾನೆ ಸರಸಕಲಾಪೆ | ಮಂಜುಳಾ ತರಂಗಿನಿ | ಕುಂಜರಾಗಮನೇ ||

ರಾಮ : ಹಾ ಎನ್ನ ವಸಂತಕಾಲದ ಗಿಳಿಯೆ. ಹಾ ಕಮಲಲೋಚನೆಯೆ ಹಾ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣದೊಲ್ಲಭೆಯೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಅಗಲಿ ನಾನು ಜೀವಿಸಿರಬಹುದೇ.

ಪದ : ಪಣಿವೇಣಿಯಾ ಕುಚಗಳ ಮಧ್ಯದಿ | ಕುಣಿದಾಡುವ ಸರವಿದಿಕೊ ಸಹಚಾಮಣಿ ಕಂಕಣ | ಬೆರಳ ಮುದ್ರಿಕೆ ಸರಪಣಿ | ಎರದವನು ಬನ್ನಿಸಲವಾಳಾ ||

ರಾಮ : ಅಯ್ಯೋ ಪದಕವೇ ನವಸುಂದರಿಯಾದ ಸೀತೆಯು ಸ್ಥಳಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಲಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನಿನಗೆ ಈ ಅವಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತೆ. ಈ ಬೆರಳುಂಗುರವು. ಈ ಕಂಕಣಾಭರಣವು ಸೀತೆಗೆ ಅಗಲಿ ಹೋಯಿತೆ ಹಾ ದೈವವೆ.

- ಪದ** : ಲೋಲಾಕ್ಷಿಯ ಕರ್ನಾದೊಳೊಪುವ ವಾಲೆಯ ತೆಗೆದರೆ |
ನೋಡಲೆಂತಹುದು || ಭಾವರ್ಕನ | ಜರಿವಾ ಮೂಗುತಿಗಿಟ್ಟು | ನೀಲಾಹಾ
ಹರಳ ನೋಡೈಯ್ಯಾ ||
- ರಾಮ** : ಅಯ್ಯಾ ಸಹ ಜಾತನೆ ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಮಿಯಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ
ಮೂಗುತಿ; ಬೆರಳುಂಗರ ಮುಂತಾದ್ದು ಆ ಸೀತಾದೇವಿಯು ಧರಿಸಿದ್ದ
ನಿಜ. ಇದನ್ನು ನೋಡುವನಾಗು.
- ಪದ** : ನೋಡಾಕೆಯ ಆಭರಣಗಳೊಳು | ಚೂಡಮಣಿನಾಸ್ತಿ ಇದರೊಳಗೆ |
ಮೂಢಾತ್ಮಕ ನೊಯ್ವಾಗ ತೆಗೆದು ಬೀಸಾಡಿದಳೇನೈಯ್ಯಾ ತಮ್ಮಾ ||
- ರಾಮ** : ಎಲೈ ತಮ್ಮನೇ ಸೀತಾದೇವಿಯ ಆಭರಣಗಳಲ್ಲಿ ಚೂಡಮಣಿಯೆ
ಹೊರತು ಮಿಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲವು ಸರಿಯಾಗಿಯೆ ಇರುವುದು. ಆ ದುಷ್ಟನ ಕೈ
ವಶವಾಗಿ ಹೋಗುವಾಗ್ಗೆ ಹೆದರಿ ಇಟ್ಟಿರುವಂತೆ ತೋರುವುದು ತಮ್ಮಾ.
- ಪದ** : ಕಾಲುಂಗರ ಬಲ್ಲೆನೆ ಹೊರತಾಗಿ | ಮೇಲಾದಾ
ಭರಣದ | ಕುರುಹುನಾ ನರಿಯೇ ||
- ಲಕ್ಷ್ಮಣ** : ಅಗ್ರಜರೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸೀತಾದೇವಿಯ ಪಾದ ಉಂಗುಳಿಗಳಲ್ಲಿ
ಧರಿಸಿದ್ದ ಕಾಲುಂಗರದಲ್ಲಿ ನೂಪುರಗಳ ಕುರುಹನ್ನು ಭಲ್ಲೆನೆ ಹೊರತು
ಮೇಲಾದ ಆಭರಣಗಳ ಕುರುಹುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯನ್ನೈ ಸ್ವಾಮಿ.
- ಪದ** : ನೀಲಾಳಾಂಕ ನಿರ್ಮಲ ಗುಣನಿಧಿ | ನೀನೀಪರಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಕೆ ||
- ಲಕ್ಷ್ಮಣ** : ಗುರುವೇ ಶುಕ್ಲದಯಾ ಪಾಂಶಿ ಗುಣಲಿಂಗಾಸ್ತುತದ್ದಲೆ, ಇಂತೀ ನಿರ್ಮಲ
ಭಕ್ತನಾದವನು ಈ ಪರಿಯೋಚಿಸುವುದೇತಕೆ; ಮನದ ಸಂಶಯವನ್ನು
ಬಿಡೈದೇವಾ.
- ಪದ** : ಇವಸುತನು ಕೊಟ್ಟ ಸರ್ವಾಭರಣಗಳಂ ಕಂಡು | ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡು
ನೊಂದು ಕೊಂಡವನಾಗಿ | ಮತ್ತೊಡನೆ ಕನಸ ಕಂಡವರಂತೆ ಕ್ಲೇಷಂಗಳಂ
ಮರೆತನಾಕ್ಷಣದೊಳು ಜನಕನಂದನೆ ಇಡುವ ಪುಣ್ಯವಿದ್ದರೆ ಇಡುವಳು
| ಆನಕೆ ತೆಗೆದಿರಿಸು ಸುಗ್ರೀವಾ ನೀನನ್ನು | ಸುರಪಸುತನಂ ಸಂಗರಕೆ
ಬರಹೇಳು | ನಿನ್ನ ಗ್ರಜನ ಶಕ್ತಿಯಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವೆನೆಂದಾ ||

ರಾಮ : ಎಲೈ ಸುಗ್ರೀವನೆ ಪ್ರಲಾಪಿ ಫಲವೇನು. ಈ ಆಭರಣಗಳು ಸೀತೆಗೆ ಯಾವಾಗ ಲಭಿಸುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣನಾದ ವಾಲಿಯನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರಹೇಳು, ನಾನು ಆತನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವನ್ನೆ ಸುಗ್ರೀವಾ.

ಪದ : ದುಂಧುಬಿಯ ವಡಲ ನಮರೇಂದ್ರ | ವಾಲಿಯು ಮುದದಿಂದೆ ನಗುಹುವೆ ಧರಣಿಯಿಂದನು ||

ಸುಗ್ರೀವ : ಲಾಲಿಸೈ ರಾಮರೆ ದುಂಧುಬಿ ರಾಕ್ಷಸನ ಒಡಲನ್ನು ಅಣ್ಣನಾದ ವಾಲಿಯು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಮೊಳದವರೆವಿಗೂ ಎತ್ತುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಃಪರಾಕ್ರಮ ಶಾಲಿ; ದೇವಾ ಸುಗುಣ ಭಾವ.

ಪದ : ಬಂದು ಕರಪರಿಮಿತಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದರೆ ಎನಗೆ
ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಬಳಿ ಕೊಂದೆಮತ | ತಮಗೇ ||

ಸುಗ್ರೀವ : ಲಾಲಿಸೈ ರಾಮಚಂದ್ರನೆ ಅಂತಹ ರಾಕ್ಷಸರ ಒಡಲನ್ನು ಎರಡು ಮೊಳ ಪ್ರಮಾಣ ನೀವು ಎತ್ತಿದರೆ ನನ್ನ ಮನದ ಸಂದೇಹ ಅಳಿಯುತ್ತೆ ಸ್ವಾಮಿ. ಭಕ್ತ ಜನಪ್ರೇಮಿ.

ಪದ : ಕಾಲತುದಿಯಿಂದ ದಶಯೋಜಕೆ | ಚಿಮ್ಮಿದರೆ ಮೇಲೆಳು ತಾಳೆಮರ |
ಮುರಿಯೇ ತಾ ಕಂಡು | ಶ್ರೀಲೋಲ ಶರನೆಂದು ಸ್ಥಿತಿನೈಕಯೈ ಸುಗ್ರೀವಾ|
ವಾಲಿಯನು ರಣಕ್ಕೆ ಬರಹೇಳೆಂದನಾ ರಾಮ ||

||ಭಾಗವತರು||

ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ರಾಮದೇವರು ಕಾಲ ತುದಿಯಿಂದ ಚಿಮ್ಮಿಸಲು ಆ ದುಂಧು ರಾಕ್ಷಸನ ಒಡಲು ಹತ್ತು ಯೋಜನ ಪ್ರಮಾಣ ಹೋಗಲು; ಸುಗ್ರೀವನು ಕಂಡು ರಾಮರನ್ನು ಸುತ್ತಿಸಲು ಅನಂತರ ವಾಲಿಯನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರಹೇಳು ಎನ್ನುವುದಾಗಿ ರಾಮರು ಸುಗ್ರೀವಾ ಕೂಡೆ ಹೇಳುವಂತಾ ಪ್ರಕಾರ ||

||ವೃತ್ತಾ||

ಆ ಥಳದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಕಾರ್ಕೋಕನಹುತ್ತವೆಂದರಿತು | ಖಲದಿಂದೊತ್ತಿದನು |
ರಘುನಾಥನು | ರಘುವರನ ಸಾಹನ ಕಂಡು ಸುಗ್ರೀವ ತನ್ನ | ಅಘನಿತ ಸೈನ್ಯದಿಂದೆದ್ದ
ಬಂದಾಕ್ಷಣಾ | ಕಿಷ್ಕಿಂದ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು | ಅಗ್ರಜಾನ ಭಾಷನೆಕೇಳ್ದು ಆಗಲೆ
ತಂದನು ||

ಪದ : ಭಾನುತನುಜ ಭಳಿರೆ ಅನುಜಾ ಬಂದೆ ಎನಲೂ |
ಏನು ಕಾರಣ ಎನ್ನ ಕರೆದೆ | ಯಲೋ ಪರಾಕ್ರಮ ||

ವಾಲಿ : ಎಲೈ ಸೂರ್ಯನ ಮಗನಾದ ಸುಗ್ರೀವನೆ ಭಲಭಲಾ ಶಹಭಾಸ್.
ಏನು ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದಲೂ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದದ್ದು ಏತಕ್ಕೆ ಖೋಳ.

ಪದ : ಮಾನುನೀಯ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸುಬಾರದೆ |
ನೀನು ಕಿಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಸಾರಿದೆ ||

ಸುಗ್ರೀವ : ಎಲೈ ದೂರ್ತನಾದ ವಾಲಿಯೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಇನ್ನಾದರೂ
ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಬಾರದೆ ವೃಥಾ ನೀನು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೀಯೆ
ದುರುಳಾ.

ಪದ : ಏನು ಗರ್ವ ಬಂದಿತೆಂದು ಎನ್ನ ಕರೆದೆಲಾ |
ಹಿಂದೆ ಪಟ್ಟ ಪಾಡುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆತೆಯೆಲಾ ||

ವಾಲಿ : ಎಲೈ ಸುಗ್ರೀವನೆ ಈವಾಗ ಶೌರ್ಯ ಬಂತು ಎಂಬುದಾಗಿ
ಮಾತನಾಡುತ್ತೀಯೆ; ಹಿಂದೆ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಮರೆತು
ಬಿಟ್ಟೆಯೇನಾ ಖೋಳ.

ಪದ : ಆ ದಿನಕೆ ಅಣಕವಲ್ಲ ಅಂದಿನಂತೆ ಅಣ್ಣ ರಣದಲಿ | ಸೇನಿಸಿ
ನೋಡು ಸಲಗೆಯಿಂದ ಶೌರ್ಯ ಗುಣದಲಿ ||

ಸುಗ್ರೀವ : ಎಲೈ ದರುಳ ಅಣ್ಣನೆ, ಅಂದಿನಂತೆ ಎಂಬ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಹೇಳಬೇಡ
ಈವಾಗ ಶೌರ್ಯ ಗುಣದಿಂದ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂತವನಾಗು ಖೋಳ.

- ಪದ : ಯಂದ ಮಾತ ಕೇಳಿ ಕೋಪದಿಂದ ರವಿಜಗೆ |
ಬಂದು ಗಿರಿಯ ಕಳಚಿ ಬಿಟ್ಟು ನಂದುರವಿಜಗೆ ||
- ವಾಲಿ : ಎಲೈ ಖೋಳನಾದ ಸುಗ್ರೀವನೇ, ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟು ಶೌರ್ಯ ಉಂಟಾಯಿತೆ.
ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳೋ ಅಧಮ ||
- ಪದ : ಬರುವ ಗಿರಿಯ ತಡೆದು ದೊಡ್ಡ ಪರ್ವತಂಗ
ಳ | ಸುರಪ ಸುತನ ಅಂಗಕಿಟ್ಟ ಧರಧರಂಗಳಾ ||
- ಸುಗ್ರೀವ : ಏನೆಲವೋ ಖೋಳನಾದ ವಾಲಿಯೇ ನೀನು ಬಿಟ್ಟ ಅದ್ರಿಯನ್ನೆ ಮಧ್ಯ-
ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಗಿರಿಯಿಂದಲೇ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆ.
ತಾಳಿಕೊಳ್ಳೋ ಅಧಮ.
- ಪದ : ಆದಿಮರಗಳೆಲ್ಲಾ ತೀರಿ | ತಿಬ್ಬರದಿರಲಿ | ಗುದ್ಡತೊಡನೆ ಕೈಯ್ಯ
ಕಾಲಿಂದೊಡ್ಡ ಭರದಲಿ | ಉರಕೆ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಿವಿಯೇ | ಭರದ
ಪೆಟ್ಟಿಗೆ | ತಿರುಗಿ ತಲೆಯು ಭಾನುತನುಜನೊರೆದ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಗೆ |
(ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಮುಷ್ಟಿಯುಧ ಪ್ರಾರಂಭ ತಾಮ್‌ತಕ)

||ಭಾಗವತರು||

ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಮುಷ್ಟಿ ಯುಧವ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಸುಗ್ರೀವನು ಉರಸ್ಥಳವನ್ನು ವಾಲಿಯು ತಿವಿಯಲು ಭೂಮಿಗೆ ಮೈ
ಮರೆದುವರಗಿದಂತವನಾದನು ||

- ಪದ : ವಿಶ್ವನಾಯಕ ನಿನ್ನ ವಾಕ್ಯವ | ವಿಶ್ವಾಸವೆಂದು ನಂಬಿದೆನಲ್ಲಾ ||
- ಸುಗ್ರೀವ : ಲಾಲಿಸೈ ಶ್ರೀರಾಮರೆ, ನಿಮ್ಮ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಇರುವರೆಗೂ
ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ರಾಮ ನೀತಿ ಗುಣಧಾಮ.
- ಪದ : ಎನ್ನ ವೈರಿಯ ಮುಂದೆ ನೀ ಬಿಟ್ಟು | ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡೇಯ | ಚಂದವಾಯಿತು||
- ಸುಗ್ರೀವ : ಲಾಲಿಸೈ ಶ್ರೀರಾಮರೆ ನನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ವೈರಿಯಾದ ವಾಲಿಯ ಮುಂದೆ
ಯುಧಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿರಿ. ನನಗೆ ಅವಮಾನವನ್ನು
ಮಾಡಬಹುದೇ ಸ್ವಾಮಿ.

- ಪದ** : ಇನ್ನು ಸಾಕಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ತಾಳ್ಮೆಯ | ಮೌನವೇಶ್ವರಾ | ಮಂಜುಳಾಕಾರ||
- ಸುಗ್ರೀವ** : ಲಾಲಿಸೈ ಶ್ರೀರಾಮರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಹವಾಸವು ಇದುವರೆಗೂ ಸಾಕಾಗಿದೆ.
ನಿಮ್ಮನ್ನೆ ಬಹುವಿಧದಿಂದ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ ರಾಮ ನೀತಿ ಗುಣಧಾಮ.
- ಪದ** : ಧೈರ್ಯನಾಗ್ಯಯ್ಯಾ ಸೂರ್ಯನಂದನಾ |
ಕಾರ್ಯ ತಪ್ಪಿತು | ಕಪಟವಲೈಯ್ಯಾ ||
- ರಾಮ** : ಎಲೈ ಸುಗ್ರೀವನೆ ಹೆದರಬೇಡ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತಾಳು ನನಗೆ ಸಂದೇಹ
ಹುಟ್ಟಿ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆ ಹೊರತು ನಿನಗೆ ಮೋಸ
ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸಂದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೇಳುವನಾಗು ಸುಗ್ರೀವಾ.
- ಪದ** : ವಾಲಿಯು ನಿನ್ನಾ ಕಂಡಾರೀರ್ವರು |
ಆಳು ಬೇಧವ ಅರಿಯದೋದೆವು ||
- ರಾಮ** : ಕೇಳೈ ಸುಗ್ರೀವನೆ; ವಾಲಿಯು ನೀನು ಒಂದೇ ಹೋಲಿಕೆಯಾದ್ದರಿಂದ
ನಿಮ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದವನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಸಂದೇಹಿಸಿ ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ
ಒಳ್ಳೆಯದು ತಕ್ಕ ಉಪಾಯವನ್ನೆ ಕಲ್ಪಿಸೋಣ ಸುಗ್ರೀವಾ.
- ಪದ** : ಹನುಮ ಬಾರೈಯ್ಯಾ ಬಾಲರೀಶ್ವರಾ |
ಇವರಿದ್ದ ತಾವಿಗೆ | ಬಿಟ್ಟು ಬಾರಯ್ಯಾ ||
- ರಾಮ** : ಬಾರಪ್ಪ ಮೂರು ತಾತ್ಪರ್ಜನೇ ಈ ಬಾಲಕರಿಬ್ಬರು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದರೋ
ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವಂತವನಾಗ್ಯಯ್ಯಾ ಮೂರು ತಾತ್ಪರ್ಜನೇ.
- ಪದ** : ಬಾಲಕ ನೀ ಬಾ ಪುಷ್ಪದಂಗಳು | ಮಾಲೆ ಇಟ್ಟರೆ ಇವರ ಕೊರಳಿಗೆ ||
- ರಾಮ** : ಎಲೈ ಅನುಜನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆ ಈ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಯು ಸುಗ್ರೀವನ
ಕೊರಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಹಾಕುವಂತವ ನಾಗಪ್ಪ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ.
- ಪದ** : ಮಗಧ ಜಾತೆಯ ಮಗನ ರೀತಿಯ | ಇವನ ಕೊರಳಿಗೆ ತರಣಿಸಂದನ
ತೆರಳು ನೀ ಬೇಗ | ಧರಕೆ ವಾಲಿಯ ಕರೆದು ಬಾರೈಯ್ಯಾ ||

ರಾಮ : ಕೇಳೈ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆ ನೀ ತಂದಿರುವ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯು ಸುಗ್ರೀವನ ಕೊರಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಎಲೈ ಸುಗ್ರೀವನೆ ನಿನಗೆ ಈ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಈವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕರೆಯುವನಾಗೈ ಸುಗ್ರೀವಾ.

||ಭಾಗವತರು||

ಇಗೋ ಈ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಸಹೋದರ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಪುಷ್ಪ ಮಾಲಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಸುಗ್ರೀವನ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕುವಂತವನಾದನು.

||ವೃತ್ತಾ||

ರಘುವೀರ ನಾಡಿದ ಮಾತ ಕೇಳ್ತು | ರವಿಜಸು ಧೈರ್ಯದಂ ನಿಂತು |
ಕಿಷ್ಕಿಂದಾದ್ರಯ ದ್ವಾರದಿ ಕೂಗೆ ಕೇಳ್ತು ವಾಲಿಯು ಕೋಪಾನ್ನಿಯಿಂದೆಳಲು
ತಾರಾದೇವಿ ಪತಿ ಶರಗಂ ಪಿಡಿದು ಇಂತೆಂದಳು ||

||ಭಾಗವತರು||

ಇಗೋ ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ರಾಮದೇವರು ಆಡಿದ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಸುಗ್ರೀವನು, ಧೈರ್ಯ ದಿಂದ ಕಿಷ್ಕಿಂದ ಪರ್ವತದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಾಲಿಯನ್ನು ಕೂಗಲು ವಾಲಿಯು ಕೂಗಿದ ಧ್ವನಿಯನ್ನೇ ಕೇಳಿ; ಕೋಪಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಬರಲು ಆತನು ಹೆಂಡತಿಯಾದ ತಾರೆಯು ಕಂಡು ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರಕಾರ ||

ಪದ : ನೀತಿಯಲ್ಲ ಪೋಪುದಿನ್ನು | ನೀ ಕೇಳುಕಾಂತ | ಜಾತಂಗಾದ ಪೇಳ್ತುದೊಂದು | ಮಾತನ ಪೇಳ್ವೆನು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ ಕಾಂತ ||

ತಾರೆ : ಎಲೈ ರಮಣ ನೀವು ಈ ದಿವಸ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವು. ನಮ್ಮ ಮಗನಾದ, ಅಂಗದನಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೇ ಕೇಳಿರುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂತಾ ಸದ್ಗುಣವಂತಾ.

ಪದ : ಪುಂಡರೀಕ ನೇತ್ರ | ಮಾರ್ತಾಂಡ ಚಾತಾ | ಸುಗ್ರೀವನ ಕಂಡು | ತಮ್ಮೊಳಂತರಂಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಹರಂತೆ ಕಾಂತಾ ||

ತಾರೆ : ಪತಿಯೇ ಲಾಲಿಸಿ ಕಮಲ ನೇತ್ರನಾದ ಶ್ರೀರಾಮರು ಸುಗ್ರೀವನು ಸಹಾ ಅಂತರಂಗವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದರಾಗಿರುತ್ತಾರಂತೆ; ರಮಣ ಸದ್ಗುಣಾಭರಣ.

- ಪದ** : ಚಂಡವಿಕ್ರಮ ರಾಮನ ಹೆಂಡತಿಯ | ರಾವಣನು ಕೊಂಡು ಹೋದ ರಾಕ್ಷಸನು ಖಂಡಿಸಲಾಗಿ ||
- ತಾರೆ** : ಲಾಲಿಸೈ ರಮಣ, ಆ ರಾಮರ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸೀತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ದಶಕಂಠನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಲೋಸುಗ, ಬಂದಿರುತ್ತಾರಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ, ನೀವು ಹೋಗುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೈ ಕಾಂತ.
- ಪದ** : ದುಂಧುಬಿಯ ವಡಲ | ಕಾಲಿಂದ ಚಿಮ್ಮಿ ನಿಯೋಜನಕೆ | ಬಂದು ಬೀಳಲಾ ಮೇಲೆ ಕೇಳೊಂದು ಶೌರ್ಯವ | ನೀ ||
- ತಾರೆ** : ಚಿತ್ತವಿಸೈಪತಿಯೆ; ರಾಮದೇವರ ಸತ್ವವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ದುಂಧುಬಿ ರಾಕ್ಷಸನ ಒಡಲು ನಿಮಗೆ ಅಸಾಧ್ಯ ಅಂತಾದ್ದನ್ನು ಬಂದು ಯೋಜನ ಪ್ರಮಾಣ ಮೊಣಕಾಲಿಂದ ಚಿಮ್ಮಿಸಿದರಂತೆ ಕಾಂತಾ|
- ಪದ** : ಏಳು ತಾಳೆ ವೃಕ್ಷವನ್ನು | ಸೀಳು ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ | ಕೂಡಿಬರ್ಪರಂತೆ | ಕಾಳಗ ಕಿಂದು ||ನಿ||
- ತಾರೆ** : ಚಿತ್ತವಿಸೈ ರಮಣ. ಇದು ಅಲ್ಲವೆ ಏಳು ತಾಳೆ ಮರವನ್ನೇ ಚೇದಿಸಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತವರು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರಂತೆ ಕಾಂತಾ ಸದ್ಗುಣವಂತಾ.
- ಪದ** : ನಾಳೆ ನೋಡಿ ಕೊಂಬೆವಿದು | ವ್ಯಾಳ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ತಾರೆ | ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಕಾಂತಾನಬೇಡಿಕೊಂಡಾಳು ||ನೀತಿ||
- ತಾರೆ** : ಲಾಲಿಸೈ ರಮಣ ನಾಳೆ ದಿವಸ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ದಿವಸ ರಣಾಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಎನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ವೀರಾ ಸಂಗರದಿ ಶೂರ.
- ಪದ** : ಚಿತ್ರ ತರಂಗನೆ ಕೇಳ್ಬಾಲೆ | ವಿಚಿತ್ರ ವಾಯ್ತು ನಿನ್ನ ಮಾತು | ಮಿತ್ರ ಚಾತನಂಜುವಂತ | ವರ್ಣಮಾನುಂಟೆ ||
- ವಾಲಿ** : ಎಲೈ ಕಾಂತೆಯೇ ನೀನು ಆಡುವ ಮಾತು ಬಹು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತೆ. ಸುಗ್ರೀವನಿಗೆ ಎಂದಿಗಾದರು ಅಂಜುವಂಥಾದ್ದುಂಟು ನೀರೆ.

ಪದ : ಧಾತ್ರಿಯೊಳೆನ್ನ ಶೌರ್ಯಕ್ಕೆ | ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳೆಂಬವಾರು |
ಮತ್ತೆ ರಾಮಗೀಮಾರಂಬ ವರ್ತಮಾನುಂಟೆ |

ವಾಲಿ : ಕೇಳಿದೇನೈ ರಮಣಿ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯೊಳೆ ನನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳು
ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ರಾಮಗೀಮ ಎಂಬುವನು ಎನಗೆ
ಮಾನ್ಯನೇನೆ ತರುಣಿ.

ಪದ : ಚಿತ್ತಾದಲ್ಲೂ ಶಂಕೆ ಬೇಡ | ಮತೇ ಕಾಂತೆ ನೀ ನೋಡು |
ಮತ್ತು ನೋಡೆನ್ನ ಕೈಗುಣವಾ ಅತ್ತತ್ತಾ ಸಾರೇ ||

ವಾಲಿ : ಎಲೈ ಸತ್ತೀ ಶಿರೋಮಣಿಯೆ ನಿನ್ನ ಮನದ ಸಂಶಯವನ್ನು
ಈಡಾಡುವಂತವಳಾಗು ನನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡೆ ರಮಣಿ.

||ಭಾಗವತರು||

ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಮಾರ್ಗವನು ಹೇಳಿದ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾತನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ
ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಬರಲು ರಣದಲ್ಲಿ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು
ಕಂಡು ಸುಗ್ರೀವನು ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರಕಾರ ||

ಪದ : ಮತ್ತೆ ನನ್ನೊಡನೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಈ ರಣದಿ |
ಉತ್ತರಾವ ಕೊಡುವೆಯಲಾಧೂರ್ತ ಸುಗ್ರೀವಾ ||

ವಾಲಿ : ಎಲಾ ಖೂಳನಾದ ಸುಗ್ರೀವನೆ ಮರಳಿ ಎನ್ನ ಕೂಡ ಸೇನಸುತ್ತಿಯೆ
ಮತಿಯಲಿ ಮರುಳಾ.

ಪದ : ಧೂರ್ತನಲ್ಲಾದ ಎನ್ನಾ ಪತ್ತಿಯನ್ನೆ ಸೆರೆಯ ಹಿಡಿದು |
ರಕ್ತಮದಾದಿಂದ ಪೇರ್ಮೆ ಗೊಳಿಸಿದೆ ವಾಲಿ ||

ಸುಗ್ರೀವ : ಎಲವೋ ಖೂಳನಾದ ವಾಲಿಯೇ ನೀನು ಖೂಳನಾದ್ದರಿಂದ ನನ್ನು
ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರುತ್ತೀಯೇ ಭಡವಾ.

ಪದ : ಮೊದಲೆರಡು ಬಾರಿ ನೋಡಿದೆನು ನಿನ್ನ ತ್ರಾಣವನು |
ಅದ ಮರೆತು ಬಂದು ಇದಿರಾದ ಎನಲಾ ||

- ವಾಲಿ** : ಎಲವೋ ಸೂರ್ಯನ ಮಗನಾದ ಸುಗ್ರೀವನೇ, ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಎರಡಾವರ್ತಿ ಭಂಗಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಮರೆತೆನಲ್ಲಾ ಖೂಳ.
- ಪದ** : ಇದ ನರಿಯಾ ಹೊಸ ಪರಿಯೂ | ಕದನ ಎಂದು ನಿನ್ನ ರಕ್ತ ಮಧವ ನಿಳುವುದೇಕೆ ತುದಿಗಾಲ ಕೇಳಣ್ಣ ||
- ಸುಗ್ರೀವ** : ಎಲೈ ಖೂಳನಾದ ವಾಲಿಯೇ ಈ ದಿವಸ ಹೊಸದಾಗಿರುತ್ತೆ ನಿನ್ನ ರಕ್ತಮಧವನ್ನು ಇಳಿಸುವಂತೆ ಕಡೆಗಾಲವೆನ್ನುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೋ ಮೂಢ.
- ಪದ** : ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದುದನು | ಬೊಗಳಿ ನೀ ಸುಮ್ಮನೆ | ಸಾಯಬೇಡ ಪೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಲ್ಲ ತಮ್ಮಾ ||
- ವಾಲಿ** : ಎಲೈ ಸುಗ್ರೀವನೇ ನೀನು ಮನಸ್ವಿ ಮಾತನಾಡಿ ವೃತಾ ಅಹಾಂಕಾರದಿಂದ ಸಾಯಬೇಡ ಖೂಳ.
- ಪದ** : ನ್ಯಾಯವೇ ಸರಿಮಾತು ನಡೆ ತಪ್ಪಿದಾರೆ | ಬಳಕ ನಾಯಿಗಿಂತ ಕಡೆಯಾಗಿ ಬೊಗಳುವುದೇ ಸಿದ್ಧಾ ||
- ಸುಗ್ರೀವ** : ಕೇಳೈ ಅಗಜಾ ಆಚಾರ ತಪ್ಪಿ ದುರಾಚಾರದಿಂದ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನು ಶ್ವಾನವಾದ ನಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಕಡೆಯಲೈ ಅಣ್ಣಾ.
- ಪದ** : ಹೆಚ್ಚು ಮಾತುಗಳ್ಯಾಕೊ | ಎಚ್ಚರಿಸಿಕೊಳೆನುತಾ | ಕಿಚ್ಚಿನಂತಾ ಶರವಾ ತೆಗೆದು ಎಚ್ಚಿನಾ ವಾಲಿ ||
- ವಾಲಿ** : ಎಲೈ ಸುಗ್ರೀವನೇ ವಿಶೇಷ ಮಾತಿನಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು. ಅನಲಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ತಾಳಿಕೊಳ್ಳೊ ಅಧಮ.
- ಪದ** : ಮತ್ಸರದ ಮನಗಡೆಯ | ಹೆಚ್ಚುಗೆಯ ರೋಷಾದಿಂದ | ನುಚ್ಚುನುರಿಯ ಮಾಡಿ ರವಿಜ ಕೊಚ್ಚಿ ಶರವಾ ||
- ಸುಗ್ರೀವ** : ಎಲೈ ಮಧಾಂದ ವಾಲಿಯೇ ನೀನು ಬಿಟ್ಟ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತುಂಡ್ರಿಸಿ ಇರುತ್ತೇನೆ ದರುಳಾ.

- ಪದ : ಬ್ರಹ್ಮಾ ಲಿಖಿತಂಗಳಿವು | ದುರ್ಮರಣಾ | ನಿನಗೆ ಕೇಳ |
ಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಾಯುವೆ | ದುಷ್ಕರ್ಮ ಬಾರದೇ ||
- ವಾಲಿ : ಎಲೈ ಖೋಳನಾದ ವಾಲಿಯೆ, ನಿನ್ನ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವು,
ದುರ್ಮರಣದಿಂದ ಸಾಯುವ ಹಾಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಬರೆದಿರುವುದು.
- ಪದ : ಬಾಣನ ಹುದೂ ಬಳಿರೆ ತಮ್ಮಾ | ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಯದಿನ್ನು |
ಕಡೆಗೆ ಬಾಣತುಡುಗೈದೆ | ಸಕಲ ಬಾಣ ವೆಲ್ಲವ ||
- ವಾಲಿ : ಎಲೈ ತಮ್ಮನೆ ನಾನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಣವನ್ನು ತುಂಡು ಮಾಡಿದೆ ಶಹಭಾಷ್.
ಉಗ್ರವಾದ ಅದ್ರಿಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ತ್ರಾಣವನ್ನು ನೋಡೈ
ತಮ್ಮಾ.

||ಭಾಗವತರು||

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾದ ಬಾಣವನ್ನು ಸುಗ್ರೀವನ ಮೇಲೆ ಬಿಡಲು ಆತನ ಹಣೆಗೆ
ತಗಲಿದಂತಾಯಿತು ||

||ಭಾಗವತರು||

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನಂತೆ ಸುಗ್ರೀವನು | ಕೋಪವನ್ನೇ ತಾಳಿ ವಾಲಿಯ ಮೇಲೆ
ಸೂರ್ಯಸ್ತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಂತವನಾದನು ||

ಪದ : ಮತ್ತೆ ಕೋಪದಿಂದ ವಾಲಿ | ಶಕ್ತಿ ಉರಗ ಶರವನೆಯ |
ಸತ್ವ ಮುರಿದು | ರವಿಜನಾಗ | ನಿಂತ ರಣದಲೀ ||

ಪದ : ಕೃತ್ತಿವಾಸನಂತೆ ಕೋಪವೆತ್ತಿ ಗರುಡ ಶರವ ನೆಸೆಯ |
ಮತ್ತೆ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ | ಶರವ ಕತ್ತರಿಸುತಾ ||

(ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭ ತಾಮತಕದಯ್ಯ)

ಪದ : ಆ ಮಹಾ ಶರವ ವಾಮಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಪಿಡಿದು |
ಭೂಮಿ ಪಾಲನೊಡನೆ | ಆಗ ಮೂದಲಿಸಿದ ||

- ಪದ** : ಹೇ ದುರಾತ್ಮ ಕಪಟ ವಿದ್ಯೆ | ಸಾಧಿಸಿದೆ | ಭಳಿ
ರೆಯಿಂತ ಆದರೆಷ್ಟು ಕೀರ್ತಿ ಬಂತು | ಮೇದಿನಿಯೋಳು ||
- ವಾಲಿ** : ಎಲೈ ದುರಾತ್ಮಕನಾದ ರಾಮನೆ. ಈ ಕೃತಕ ಯುದ್ಧವನ್ನೇ ಸಂಪಾದಿಸಿ
ನನ್ನನ್ನೆ ಕೆಡಹುವಂತವನಾದೇ.
- ಪದ** : ಜಾನನಹುದ ಸಂಗರ ದಿನೀತ್ರಾನಿ ಹೃದಹುದು | ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ
ಇದಿರಿಲ್ಲವೈ | ಸಮರಾದಿ | ಬಲು | ಚಾಣ ||
- ವಾಲಿ** : ಸೂರ್ಯವಂಶದ ಅರಸುಗಳೊಳಗೆ ನಿನ್ನಂಥಹ ಕೃತಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೆ
ಕಲಿತವರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕೃತಕವನ್ನೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಿಂದ
ಸಂಪಾದಿಸಿದೆಯೋ, ರಾಮ!
- ಪದ** : ಗಂಡನಿಲ್ಲದೆ ಹೆಂಗಳಂತೆ ನಾಚಿಕೊಂಡು ನೀ ಮರೆಯಲಿ ನಿಂತೆ |
ಹೆಂಡತಿಗಾಗಿ ಕಂಡವರ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ | ಭಂಡಾಟಗಳ ಮಾಡಿದೆ |
ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟೊಂಡು ಬಾಣವನ್ನು ಹೂಡಿದೆ ಜೋಡಾಗಿದ್ ಗಂಡಸರನ್ನು
ನೋಡಿದೆ | ರಾಘವ ನೀ ಚಾಣ ||
- ವಾಲಿ** : ಹೇ ರಾಮ ನಾವುಗಳು ಈರ್ವರು ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಯುದ್ಧ
ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ದುಃಖದಿಂದ
ಕೊಂಡಗರ ಮಾತನ್ನೆ ಕೇಳಿ; ಲಂಡತನದಿಂದ ಗಂಡ ಸತ್ತ ಮುಂಡೇಯಾ
ಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಾಚಿ ಮರೆಯಾಗಿ ನಿಂತು; ನಿರಾಪರಾಧಿಯಾದ ಎನ್ನ
ಮೇಲೆ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದೇ ಸ್ವಾಮಿ.
- ಪದ** : ಲೇಸಾಯಿತ್ತೈಯ್ಯಾ ನಿನ್ನಂಗ | ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರು ಪ್ರಸಂಗ
ಮೋಸದೊಳೆನ್ನ ಸಂಹರಿಸಿದ ಬಗೆಯಿಂದ | ಎಷ್ಟು ಕೀರ್ತಿಗಳು ಬಂತು|
ಕಾಯದೊಳೊಷ್ಟು ವಾಸಿ ಪಂತಗಳ ಸಂತು | ಮತ್ತರವೆಂಬಾಸೆ ಪಂತಗಳ
ಸಂತು | ರಾಘವನೆ ನೀ ಚಾಣ ||
- ವಾಲಿ** : ಹೇ ರಾಮ ನೀನು ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ನಾನು ತೃಪ್ತನಾದೆನು.
ಆಗೋಚಾರದಿಂದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ರಣಾಗ್ರವನ್ನೇ ಮಾಡಿ ಅಪವಾದ
ದುಷ್ಟೀರ್ತಿಯನ್ನೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದೆ. ನನ್ನನ್ನೆ ಜಯಿಸಿ ನನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪ

ನೆರವೇರಿತು. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆರಿಸಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವುದು
ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ವೈರಾಮ.

||ಪದ್ಯ|| ಸಾವೇರಿ

ಕೇಳು ರಾಘವ ಯನ್ನಂಗದನು | ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಖೋಳ ರಾವಣನ |
ಹುಳುವೆಂದುಕೊಂಡು ತಂದಿದರ್ | ನೋಡದೆ ನೀ ಬಂದು ಬೇಡಿದರೆ
ಲಂಕೆಯನ್ನಂಗೈಲಿತ್ತಿ ಗಾಢದಾ ತಂದು ಕೊಡದಿರು ವನೆ | ನೋಡದೆ ನೀಯನ್ನು
ಖೋಳರ ವಾಕ್ಯವನು ಕೇಳಿ | ಮೂಢತನದಲ್ಲಿ ಕೊಂದೆ ಖೋಳ |
ಘಡ ಹೋಗೆನುತ ನುಡಿದನು ಇಂದ್ರಸೂನು ||

ವಾಲಿ : ಲಾಲಿಸೈ ರಾಮ ನನ್ನ ಪುತ್ರನಾದ ಅಂಗದನಿಗೆ ಬಾಲತ್ವದಲ್ಲಿ ಆಡುವುದಕ್ಕೆ
ದುರುಳ ರಾವಣನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಕೂಡ
ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಲಂಕೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಯನ್ನಂಗೈಯಿಂದ ಎನ್ನಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆನು.
ಅದನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟು ಮೂಢರ ಮಾತನ್ನೇ ಕೇಳಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದೆಯಾ
ಮೂರ್ಖ.

ಪದ : ವಾನರಾದಿಕ ಕೇಳು ನೀ ಯನ್ನು ಮಾತಾ ನೀ ನಮ್ಮ ಜರಿವುದೇತಕೆ
ಇಂದ್ರ ಚಾತಧಾನವರುಗಳೆಂಬ ದುಷ್ಟರ ಶಿರವರಿದು ಭೂಮಿ ಭಾರವನಿಳುಹು
ವಡೆ ಮುಚಿರುದು ||

ರಾಮ : ಏನೈ ಕಪಿಶ್ರೇಷ್ಠನೆ ನಮ್ಮನ್ನೆ ಏತಕ್ಕೆ ಜರಿಯುವೆ ದುಷ್ಟರನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ
ಶ್ರೇಷ್ಠರನ್ನೇ ಕಾಪಾಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವು. ಸಹಜವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ
ಕೊರತೆಯೇನು.

ಪದ : ನ್ಯಾಯವೆ ತಮ್ಮನ ಸತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು | ಹೇ ಹಾವಲ್ಲವೆ ಕೇಳು
ಪಾಪ ತಟ್ಟುವುದು | ಮುಂದಿನ್ನು ಬದುಕಾಲೆಂಬಾಸೆಯು ನಿನಗಿದ್ದು
ಇಂದ್ರಾಕಿ ಬಾಣವ ತೆಗೆವೆನೊಯದಂತೆ ||

ರಾಮ : ಅಯ್ಯಾ ವಾಲಿಯೆ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೆ ನೀನು ಅಪಹರಿಸಿದ
ದೋಷಕ್ಕಾಗಿ ನಿನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟೆನು ನೀನು ಇನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ.
ಆಸೆಯಿದ್ದರೆ ಬಾಣವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ : ಒಂದೇ ಬುದ್ಧಿಯೊಳ್ಳೆಲ್ಲಾ | ಸತ್ಯವಚಿಡದೆ
ಚಂದಾಡೊಳಿರಿ ನೀವು ಸರ್ವಾರು ಕಡೆಗೆ ||

ರಾಮ : ಎಲೈ ಇಂದ್ರ ಪುತ್ರನೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀರದೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಡೆದು, ಇಹಪರದಲಿ
ಸುಖಿಗಳಾಗಿರುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದು.

||ವಚನ||

ಇಂತೆಂದು ರಾಮ ದೇವರು ಅಪ್ಪಣೆಯ ಕೊಡಲಾಗಿ ವಾಲಿಯು ಕೇಳ್ಳು ಇವರು
ಸಾಕ್ಷಾತ್ ನಾರಾಯಣನೆಂದು ತಿಳಿದು | ಈತನ ಬಾಣದಿಂದ ಮಡಿದೆಯಾದರೆ
ಸಾಯೋಜ್ಯ ಮುಕ್ತಿಯ ಹುದೆಂ ಬಾಸೆಯೊಡನೆ ಇಂತೆಂದನು ||

ಪದ : ರಾಮ ನಿನ್ನ ಬಾಣತಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನುಂಟು ಭೂಮಿಯೊಳಾಸೆಯನಗೆ
ಕಾಮಿತಾಬೇರಿಲ್ಲ | ಚಿತ್ತದಿ ಮುಕ್ತಿಯಂ ಕರುಣಿಸು ಸ್ವಾಮಿ ||

ಪದ : ಬಾಲ ಬುದ್ಧಿಯ ನರಿಯ | ಅಂಗದನಾ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ಕಟಾಕ್ಷವಿರಲಿ
ಮೇಲಾದ ಕಪಿ ನಾಯಕರು | ನಂಬಿಕೊಂಡಿಹರು | ಬಹುತಾವಿದ್ದ
ಜಾಂಬವರು ||

ವಾಲಿ : ಕೌಮಿತ ಫಲದಾಯಕನೆ ಲಾಲಿಸು ತರಳನಾದ ಅಂಗದನು ಏನೂ
ತಿಳಿಯದವನು. ಆತನ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ದಯವಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಪಿ
ನಾಯಕರು ನಿನ್ನನ್ನೆ ನಂಬಿರುವರು ದೇವಾ.

ಪದ : ಇತ್ತ ಬಾ ತಮ್ಮ ಸುಗ್ರೀವಾ | ಕಿಷ್ಕಿಂದದ ಪೌರು ಪತ್ಯವ ಪಾಲಿಸು
ಸತ್ಯವಂತೆಯು ತಾರೆಯು | ಮಾನವಕಾಯ್ದು ಸುಸ್ಥಿರದಿ ಪಾಲಿಸೈಯ್ಯಾ||

ವಾಲಿ : ಎಲೈ ತಮ್ಮನಾದ ಸುಗ್ರೀವನೆ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂತವನಾಗು. ಎನ್ನ
ಪತ್ನಿಯಾದ ತಾರೆಯು ಸತ್ಯವಂತೆಯು. ಆಕೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು
ಕಿಷ್ಕಿಂದಾ ಪಟ್ಟಣದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೆ ನೀನು ವಹಿಸು. ಸುಖದಿಂದಿರುವ
ನಾಗೈ ತಮ್ಮಾ.

ಪದ : ಕಷ್ಟವಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸಜ್ಜನರೊಳು | ದುಷ್ಟನೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ |
ಅಷ್ಟ ಸೌಭಾಗ್ಯದಿಂದಲಿ ಕಿಷ್ಕಿಂದಾದ ಪಟ್ಟಣ ಆಳಿರು ಸುಖದಿ ||

ವಾಲಿ : ಎಲೈ ಸುಗ್ರೀವಾ ಸತ್ತುಷರೋಳು ದುಷ್ಟ ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳದೆ; ಕಿಷ್ಕಿಂದದ ದೊರೆ ತನ್ನ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಸೌಖ್ಯದಿಂದಿರುವಂತಾವ ನಾಗ್ಯೆ ತಮ್ಮಾ.

ಪದ : ಭರತ, ಶತ್ರುಘ್ನರಂದಾದಿ | ರಕ್ಷಿಸೋ ರಾಮ |
ತರಳನಾಗದ ಸುಗ್ರೀವನಾನಿರುತ ಕಟಾಕ್ಷವಿರಲಿ |
ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರುಣಿಸೋ ಮುಕ್ತಿ ದೇಹಿ ||

ವಾಲಿ : ಲಾಲಿಸೈ ಸ್ವಾಮಿ; ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರರಾದ ಭರತ, ಶತ್ರುಘ್ನರಂತೆ ಅಂಗಾದಾ, ಸುಗ್ರೀವನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು. ಸದಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ನಿನ್ನ ಅಘಾದ ದರ್ಶನವೆಂಬ ಕಟಾಕ್ಷವಿಡುವಂತವನಾಗು. ನನಗೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನೆ ಕರುಣಿಸೈ ಸ್ವಾಮಿ.

||ವೃತ್ತಾ||

ಬಾಣವನು ತೆಗೆದಾಕ್ಷಣ ಪ್ರಾಣ ಹಾರಿತು ಇಂದ್ರಸುತಗೆ
ತಾರಾದೇವಿಯು | ಕಾಂತನ ಮೈಯೊಳ್ಬಿದ್ದು ಪ್ರಳಾಪಿ ಸುತ್ತಿದಳು |

ಪದ : ಅಳುವುದ್ಯಾತಕೆ ತಾರೆ ನಿನ್ನಯ ಮನದೊಳು ಧೈರ್ಯಳಾಗು ನೀರೆ |
ನೆರೆ ಇಲ್ಲ ಸಂಸಾರವೆಂಬಾ | ಗಾದೆಗಳ ನೀ ತಿಳಿದು ಕಾರ್ಯ ತಾನೇ |
ಕೇಳೆಲೆ ಚಾಣೆ ||

ರಾಮ : ಅಮ್ಮಾ ತಾರಾದೇವಿಯೆ ಏತಕ್ಕೆ ದುಃಖಿಸುವೆ. ಈ ಸಂಸಾರವು ಅಸ್ತಿರವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ನೀನು ತಿಳಿದವಳಾಗಿದ್ದೀಯಾ; ಸಂತಾಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಮಾಧಾನಳಾಗು.

ಪದ : ಬಾಲ ನೀ ಮರಳಾಗದಿರೂ | ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂತೆ | ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡೆ ನಿನ್ನಾ |
ವಾಲಿ ನಂದನ ಬೇಡ ಕೂಗುವೆ ನಂಬುಗೆಯ | ಮಾತೆಲ್ಲಯನ್ನ
ನಂಬಿದರೋಳ್ ||

ರಾಮ : ಎಲೈ ಮಗುವೆ ಅಂಗದನೆ ನೀನು ಅಳಬೇಡ ಧೈರ್ಯವನ್ನೆ ತಾಳು. ನನ್ನ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂತೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನಯ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರು ಸಂಯಮಪಡಬೇಡವಪ್ಪ ಅಂಗದಾ.

ಪದ : ತಿರಣಿ ನಂದನಾ ಸುಗ್ರೀವಾ | ತಾರಾದೇವಿ ಗುರು ಹುನೀನತಿ ಧೈರ್ಯವಾ |
ಧರೆಯ ಸಜ್ಜನರು | ಈ ದೇವಿಯ ನಾ ಮಾವ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡಿರಲು |
ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕಟಾಕ್ಷ ||

ರಾಮ : ಅಯ್ಯಾ ಸುಗ್ರೀವನೆ; ಇತ್ತ ಬಾ. ಈ ತಾರಾದೇವಿಯನ್ನು
ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸು. ಈ ನಾರಿಯನ್ನು ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯೆಂದು ಸರ್ವರು
ಸ್ತೋತ್ರಿಸುವಂತೆ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ದುಃಖವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು
ಸಮಾಧಾನಳಾಗುವಂತೆ ಹೇಳು.

||ವೃತ್ತಾ ಭಾಗವತರು||

ಶ್ರೀರಾಮರ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸುಗ್ರೀವನು |

ಅಂಗದ ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ತಾರಾದೇವಿಯಂ ಸಂತೈಸಿ |

ಇತ್ತಲಾ ವಾಲಿಗಾಗುವ ಅಪರ ಕರ್ಮಗಳಂ ವಿರಚಿಸಿ |

ಸುರಮುನಿ ಸಿದ್ಧ ಗರುಡ | ಗಂಧರ್ವ ಕಿನ್ನರ ಕಿಂಪುರುಷರು ಸಹಿತ |

ಶ್ರೀರಾಮರು ಸುಗ್ರೀವಂ ಅಂಗದ, ಇವರುಗಳಿಗೆ ಪಾರುಪತ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟು |

ಮುಂದೆ ರಾವಣನ ಸಂಹಾರ ಕಂ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಂ ನಿರ್ಮಿಸುವ |

ಪ್ರಕಾರಂ | ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಪೌರಾಣಿಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಶ್ರೀರಾಮ |

ಸುಗ್ರೀವ ಸಕೈ ನಾಟಕವು ಸಂಪೂರ್ಣಂ |

||ಮಂಗಳಂ ಮಹಾ||

ಶ್ರೀರಾಮರೂಪ ಪುನಕು | ನಿತ್ಯ ಜಯೋ ಮಂಗಳಾ |

ರಾಜೀವನಯನ ಧ್ಯಾನ ರಾಜಾಧಿ ವಿಂಧ್ಯ ಮುನಕು |

ಶ್ರೀರಾಮ || ಪ್ರಹ್ಲಾದ ನಾರದಾದಿ |

ಪಾದಾರಾದಿಂದ ಮುನಕು |

ಪತ್ತೊಂಡು ಪೊಗಡು ಚೂನ

||ಶ್ರೀರಾಮ||

* * * * *

“ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು”

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೆಸರು	ಲೇಖಕರ/ಸಂಪಾದಕರ ಹೆಸರು	ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ದರ (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	೧೫% ರಿಯಾಯಿತಿ ದರ
೧.	ಯಕ್ಷೋಪಾಸಕರು (ಭಾಗ-೧)	ಶೇಕು ಮತ್ತು ಬಡಗು ಯಕ್ಷ ಕಲಾವಿದರ ಪರಿಚಯ	೧೦೦/-	ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ
೨.	ಯಕ್ಷೋಪಾಸಕರು (ಭಾಗ-೨)		೧೦೦/-	
೩.	ತೆಂಕನಾಡ ಯಕ್ಷಗಾನ	ಡಾ ಉಪ್ಪಂಗಳ ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ಭಟ್	೭೦೦/-	೫೯೫/-
೪.	ವರ್ಣವೈಷಮ್ಯ	ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಕಟ್ಟೆ ವಿಶ್ವನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ	೪೦/-	೩೪/-
೫.	ಉಲ್ಲಾಸದತ್ತ ವಿಜಯ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು	ಶ್ರೀ ಹೊಸ್ರೋಟ ಮಂಜುನಾಥ ಭಾಗವತ	೮೦/-	೬೮/-
೬.	ಎರಡು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು	ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಎ.ಹೆಗಡೆ	೬೦/-	೫೧/-
೭.	ದೀಕ್ಷಾಕಂಠ	ಡಾ. ಎನ್. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ	೭೦/-	೫೯/-
೮.	ಯಕ್ಷಲೋಕದ ಮಾಸದಬಣ್ಣ (ಸಕ್ಕಟ್ಟುರವರಆತ್ಮಕಥನ ಮತ್ತು ಲೇಖನಗಳು)	ಶ್ರೀ ಕಂದಾವರ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ	೧೪೦/-	೧೧೯/-

೯.	ಮಹಾನ್ ಕಲಾವಿದ ಅಳಿಕೆ ರಾಮಯ್ಯ ರೈ ಶತಕ ಸ್ಮೃತಿ	ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಪಿ.ಕೆ.ಶನ್ ಹೆಗಡೆ	೧೦೦/-	೮೫/-
೧೦.	ಪುರುಷವೇಷದ ಪೋಗರು ಹಾರಾಡಿ ಕುಷ್ಣ ಗಾಣಿಗ	ಶ್ರೀ ಎಸ್.ವಿ.ಉದಯಕುಮಾರ್ ಶೆಟ್ಟಿ	೭೦/-	೫೯/-
೧೧.	ಶೇಣಿ ಭಾರತ	ಡಾ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಎಲ್. ಹೆಗಡೆ	೨೦೦/-	೧೭೦/-
೧೨.	ಮಹಾಭಾರತ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳ ರಂಗಭಾಷೆ	ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ದಾಮ್ಲೆ	೧೫೦/-	೧೨೭/-
೧೩.	ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ಪಂಚಮಿ	ಶ್ರೀ ಕಂದಾವರ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ	೭೫/-	೬೩/-
೧೪.	ಪಂಚಭೂತ ಪ್ರಪಂಚ	ಶ್ರೀ ಅಂಬಾಶನಯ ಮುದ್ರಾಡಿ	೪೦/-	೩೪/-
೧೫.	ಪಂಚಧ್ರುವು	ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಂ. ಭಟ್ಟ, ಕೆ.ವಿ.	೭೦/-	೫೯/-
೧೬.	ಇಟಗಿಯವರ ೫ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು	ಶ್ರೀ ಇಟಗಿ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್	೮೦/-	೬೮/-
೧೭.	ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಭಾಗವತಿಕೆಯ ಪ್ರವೇಶಿಕೆ	ಶ್ರೀ ಕಲ್ಪನೆ ನಂಜಪ್ಪ	೧೭೫/-	೧೪೮/-
೧೮.	ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಗತ	ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ	೫೦/-	೪೨/-
೧೯.	ಮಂಜಯ್ಯ ಗಣಪತಿ ಶೇಣಿಯವರ ಎರಡು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು	ಶ್ರೀ ಶಾ.ಮಂ.ಕೃಷ್ಣರಾಯ	೮೦/-	೬೮/-

೨೦.	ಕೆರೋಡಿ ಸುಬ್ಬರಾಯರ ಯಕ್ಷಗಾನಗಳು ಮತ್ತು ಲೇಖನಗಳು	ಡಾ. ಹಾ.ತಿ.ಕೃಷ್ಣೇಗೌಡ	೧೨೫/-	೧೦೬/-
೨೧.	ಯಕ್ಷಗಾನ ಕವಿಗಳ ಚಿತ್ರಕಾವ್ಯ	ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್	೭೫/-	೬೪/-
೨೨.	ಯಕ್ಷಗಾನ ಪಂಚರಾತ್ರ	ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎಚ್.ಶ್ರೀಧರ	೪೦/-	೩೪/-
೨೩.	ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ	ಶ್ರೀ ಕೊರ್ಗಿ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	೧೩೦/-	೧೧೦/-
೨೪.	ಪಾರ್ತಿ ಸುಬ್ಬ ಬದುಕು ಬರಹ [ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣದ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸಂಕಲನ]	ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಎ.ಹೆಗಡೆ	೭೫/-	೬೪/-
೨೫.	ಸುಭಾತೆ	ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ರಕಾಶ ಉಳಿತ್ತಾಯ	೭೫/-	೬೪/-
೨೬.	ಸಂವಾದ ಭೂಮಿಕೆ	ಡಾ. ರಮಾನಂದ ಬನಾರಿ	೧೬೦/-	೧೩೬/-
೨೭.	ಭಾರತೀಯ ನಾಟ್ಯ			
	ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ [ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣದ ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನಗಳು]	ಡಾ. ಮನೋರಮಾ ಬಿ.ವೈ.	೧೦೦/-	೮೫/-
೨೮.	ಶ್ರೀರಾಮಕಥಾನಮನ [ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಅರ್ಥ ನರೂಪಣೆ]	ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ ಕುದ್ರೆಂತ್ತಾಯ	೩೦೦/-	೨೫೫/-

೨೯.	ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ಸಂಪುಟ	ಶ್ರೀ ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ	೧೪೫/-	೧೨೩/-
೩೦.	ಯಕ್ಷನೂಪುರ: ಯಕ್ಷಗಾನ ಶೋಧ ಲೇಖನಗಳು	ಡಾ. ಮನೋರಮಾ ಬಿ.ವೈ.	೧೬೦/-	೧೩೬/-
೩೧.	ರಾಮಾಯಣದ ಎಂಟು ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು : ಸಂಪುಟ - ೧	ಶ್ರೀ ಭಾಗವತ ಕಲ್ಪನೆ ಎ.ಎಸ್.ನಂಜಪ್ಪ	೧೪೦/-	೧೧೯/-
೩೨.	ರಾಮಾಯಣದ ಏಳು ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು : ಸಂಪುಟ - ೨	ಶ್ರೀ ಭಾಗವತ ಕಲ್ಪನೆ ಎ.ಎಸ್.ನಂಜಪ್ಪ	೧೨೦/-	೧೦೨/-
೩೩.	ಪುರಾಣದ ಐದು ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು	ಶ್ರೀ ಎ.ಎನ್.ಚನ್ನಬಸವಯ್ಯ	೧೦೦/-	೮೫/-
೩೪.	ಪಂಚವಟಿ ರಾಮಾಯಣ - ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ	ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕಚೌಡಯ್ಯ ನಾಯ್ಕ	೫೦/-	೪೩/-

ವಿ.ಸೂ: ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಾವತಿಸಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

೧. ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ಸಂಖ್ಯೆ : ೦೪೧೩೧೧೧೫೧೦೨೧೩. ಐ.ಎಫ್.ಎಸ್.ಸಿ. - CNRB0000413

೨. ಅಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ / ಡಿ.ಡಿ. / RTGS / NEFT ಮೂಲಕ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಯಕ್ಷಗಾನವು ಮೂಡಲಪಾಯ ಹಾಗೂ ಪಡುವಲಪಾಯಗಳೆಂದು ಎರಡು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಡುವಲಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳು ಮೂಡಲಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮೂಡಲಪಾಯದ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತವಾಗುವಂತೆ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸತ್ವಸಂಪನ್ನವಾದ ಕಲಾಪ್ರಕಾರವೊಂದು ಅಳವಡಿಸಿ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕಾದುದು ಕಲೆಯ ಉಳಿವು ಬೆಳೆವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದವರೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಮಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲಾಸಕ್ತರಲ್ಲಿ ಈಗೀಗ ಅಂಥ ಕಳಕಳಿ ಮೂಡಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಮೂಡಲಪಾಯ ಪ್ರಕಾರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಯಥಾಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಲಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರಾಂಜಲವಾಗಿ ನಿವೇದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಗುರುಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಅಳಿದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮುಂದಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಹಾಗೂ ಕಲಾಸಕ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ಗುರುಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲಕ ಹಿರಿಯ ಭಾಗವತರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಲಾಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಕನ್ನಡ ಭವನ, 2ನೇ ಮಹಡಿ, ಚಾಲುಕ್ಯ ವಿಭಾಗ
ಜೆ.ಸಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560002

ದೂ: 080-2211314 | ಇ-ಮೇಲ್ : kybabangalore@gmail.com

ಬೆಲೆ : ರೂ. 50/-